

Adalet Ve Demokrasi Partisi

PARTİ TÜZÜĞÜ

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

KURULUŞ AMAÇ VE İLKELER

Madde 1	: Kuruluş	8
Madde 2	: Partinin Amacı	9
Madde 3	: Genel İlkeler	9
Madde 4	: Çalışma İlkeleri	9

İKİNCİ BÖLÜM

ÜYELİK

Madde 5	: Partiye Üye Olabilme Şartları	10
Madde 6	: Üyelik Başvurusu, Gerekli Belgeler	10
Madde 7	: Üyeliğe Kabul Ve Kayıt	10
Madde 8	: Yurt Dışında Bulunan Vatandaşların Üyeliği	10
Madde 9	: Genel Merkezin Üye Kayıt Yetkisi	11
Madde 10	: Üyeliğin Sona Ermesi	11
Madde 11	: Yeniden Üyeliğe Kabul	11
Madde 12	: Üye Kimlik Belgesi	12
Madde 13	: Genel Merkez Üye Kütüğü	12
Madde 14	: Üyelerin Hakları Ve Yükümlülükleri	12
14.1	: Parti Üyelerinin Hakları	12
14.2	: Parti Üyelerinin Yükümlülükleri	12

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TEŞKİLAT

Madde 15	: Parti Teşkilatı	13
Madde 16	: İlçe Teşkilatı	15
16.1	: İlçe Kongresi	15
16.2	: İlçe Başkanı	15
16.3	: İlçe Yönetim Kurulu	16

16.4	: İlçe Yürütme Kurulu	16
Madde 17	: İl Teşkilatı	16
17.1	: İl Kongresi	16
17.2	: İl Başkanı	16
17.3	: İl Yönetim Kurulu	17
17.4	: İl Yürütme Kurulu	17
Madde 18	: İl ve İlçe Kongreleri Ortak Hükümler	17
18.1	: Genel İlkeler	17
18.2	: Kongre Zamanı ve Delegeler	17
18.3	: Kongre Gündemi	17
18.4	: Delege Listelerinin Onayı, İlanı ve Listeye İtiraz	18
18.5	: Kongre İlanı	18
18.6	: Kongrenin Toplanması, Açılışı ve Divanın Oluşması	18
18.7	: Divanın Yetki ve Görevleri	18
18.8	: İl Ve İlçe Kongresinin Yetki ve Görevleri	19
18.9	: Adaylık, Seçimler ve Oy Kullanımı	19
Madde 19.1	: Seçimlere İtiraz	21
19.2	: Sonuç ve Tutanakların İlgili Yerlere Bildirilmesi	21
19.3	: Olağanüstü Kongre	21
19.4	: Diğer Hususlar	22
Madde 20	: İl ve İlçe Teşkilatı Ortak Hükümler	22
20.1	: Toplantılar ve Karar Nisabı	22
20.2	: İstifa, Müstafi Sayılma, Boşalma Halleri	22
20.3	: Yönetim Kurullarına İşten El Çektirme	22
Madde 21	: Merkez Teşkilatı	23
21.1	: Büyük Kongre, Görev ve Yetkileri	23
21.2	: Büyük Kongre Delegeleri	23
21.3	: Olağan Toplantı ve Zamanı	23
21.4	: Kongre Gündemi	24
21.5	: Delege Listesinin Onayı, İlanı ve Listeye İtiraz	24
21.6	: Kongrenin İlanı	24
21.7	: Kongrenin Toplanması, Açılışı ve Divanın Oluşması	24

21.8	: Divanın Yetki ve Görevleri	25
21.9	: Büyük Kongrenin Yapılışı, Müzakereler ve Kararlar	25
21.10	: Adaylık, Seçimler ve Oy Kullanımı	26
21.11	: Seçimlere İtiraz	27
21.12	: Sonuç ve Tutanakların İlgili Yerlere Bildirilmesi	27
21.13	: Olağanüstü Kongre	28
Madde 22	: Genel İdare Kurulu (GİK)	28
22.1	: GİK Seçimi, Görevleri, Çalışma Esasları	28
22.2	: GİK'nun Görev ve Yetkileri	28
Madde 23	: Genel Başkan	30
23.1	: Genel Başkan Seçimi ve Görev Süresi	30
23.2	: Genel Başkanın Görev ve Yetkileri	30
Madde 24	: Parti Divanı	31
24.1	: Divan Oluşumu ve Çalışma Usulleri	31
24.2	: Divan Görev ve Yetkileri	31
24.3	: Mali ve İdari İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı	32
24.4	: Genel Sekreter	32
24.5	: Parti Sözcüsü	32
Madde 25	: Parti Danışma Meclisi	33
Madde 26	: Disiplin Kurulları	33
26.1	: İl Disiplin Kurulu	33
26.2	: Yüksek Disiplin Kurulu	33
26.3	: TBMM Parti Grup Disiplin Kurulu	34
26.4	: Müşterek Disiplin Kurulu	34
26.5	: Disiplin Kurullarına İlişkin Müşterek Hükümler	35
26.6	: Disiplin Kuruluna Sevk Yetkisi	36
26.7	: Disiplin Cezaları	36
26.8	: Disiplin Cezalarında Zaman Aşımı	39
26.9	: Tedbirli Olarak Disiplin Kuruluna Sevk	39
26.10	: Disiplin Cezalarına Yargı Nezdinde İtiraz	39

26.11 : Disiplin Cezalarını Af Yetkisi	40
Madde 27 : TBMM Parti Grubu	40
27.1 : TBMM Parti Grubunun Oluşumu	40
27.2 : Grup Başkanı	40
27.3 : Grup Başkan Vekilleri ve Grup Yönetim Kurulu	40
27.4 : Grup Başkan Vekilleri ve Grup Yönetiminin Görevleri	40
27.5 : Grup Üyelerinin Görevleri	41
27.6 : Grupta Gizli Oylama Konuları	41
27.7 : TBMM Parti Grup İç Yönetmeliği	41
27.8 : Partili Bakanlar Hakkında Grup İçi Güven Oylaması	41
Madde 28 : İl Genel Meclisi Grupları	41
Madde 29 : Belediye Meclisi Grupları	42
Madde 30 : İl Genel Meclisi Grupları İle Belediye Meclisi Gruplarına İlişkin Ortak Hükümler	42
Madde 31 : Kadın Kolları	42
31.1 : Kadın Kollarına Üyelik	42
31.2 : İlçe Kadın Kolu	42
31.3 : İl Kadın Kolu	43
31.4 : Genel Merkez Kadın Kolu	43
Madde 32 : Gençlik Kolları	43
32.1 : Gençlik Kollarına Üyelik	43
32.2 : İlçe Gençlik Kolu	43
32.3 : İl Gençlik Kolu	43
32.4 : Genel Merkez Gençlik Kolu	43
Madde 33 : Diğer Yardımcı Kuruluşlar	44
Madde 34 : İhtiyari Kuruluşlar	44
Madde 35 : Yurt İçi Temsilcilikleri	44
Madde 36 : Yurtdışı Temsilcilikleri	45
Madde 37 : Hizmet Yerleri	45

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SEÇİMLER

Madde 38	: Seçimlere Katılma	45
Madde 39	: Milletvekili Adaylık Başvurusu ve Ön İnceleme	45
Madde 40	: Aday Tespit ve Sıralama Usulleri	46
40.1	: Ön Seçim Usulü	46
40.2	: Teşkilat Yoklaması Usulü	46
40.3	: Merkez Yoklaması Usulü	47
Madde 41	: Aday Listelerinde Boşalmanın Doldurulması	47
Madde 42	: Milletvekili Seçiminde Kontenjan Adaylığı	48
Madde 43	: Yerel Seçimlerde Adaylık ve Ön İnceleme	48
Madde 44	: Yerel Seçim Aday Tespit ve Sıralama Usulü	48
Madde 45	: Yerel Seçimlerde Ön Seçim, Teşkilat ve Merkez Yoklaması	48
Madde 46	: Alt Kademe Teşkilat Yöneticisinin Aday Adaylığı	49
Madde 47	: Partide Kayıtlı Olmayanların Adaylık Başvurusu	49
Madde 48	: Seçilmiş Olanların Yeniden Adaylığı	49
Madde 49	: Seçim İşleri Yönetmeliği	49

BEŞİNCİ BÖLÜM

MALİ İŞLER

Madde 50	: Gelirler	50
50.1	: Gelirler ve Gelir Kaynakları	50
50.2	: Gelirlerin Sağlanması Usulü	51
Madde 51	: Giderler	51
51.1	: Giderlerin Yapılma Usulü	51
51.2	: Muhafaza ve Harcamalardan Doğan Mali Sorumluluk	51
51.3	: Bütçenin Hazırlanması ve Onaylanması	52
51.4	: Kesin Hesabın Hazırlanması ve Onaylanması	52
51.5	: Kesin Hesabın Bildirimi	52

ALTINCI BÖLÜM

DENETİM

Madde 52	: Denetim	52
----------	-----------	----

YEDİNCİ BÖLÜM

HÜKÜMET KURMA

Madde 53	: Hükümetle İlgili Konular	53
53.1	: Hükümet Kurma Yetkisi	53
53.2	: MYK Üyesinin Bakanlığı	53

SEKİZİNCİ BÖLÜM

PARTİ DEFTERLERİ

Madde 54	: Parti Defterleri	53
54.1	: Üye Kayıt Defteri	53
54.2	: Karar Defteri	53
54.3	: Gelen ve Giden Evrak Kayıt Defterleri	54
54.4	: Gelir-Gider Defteri	54
54.5	: Demirbaş Defteri	54

DOKUZUNCU BÖLÜM

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER VE GEÇİCİ MADDELER

Madde 55	: Çeşitli Hükümler	54
Madde 56	: Geçici Maddeler	55
Madde 57	: Yürütme	56
Madde 58	: Yürürlük	56

BİRİNCİ BÖLÜM

KURULUŞ AMAÇ VE İLKELER

KURULUŞ:

MADDE 1:

“Adalet ve Demokrasi Partisi”, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve ilgili kanunlar çerçevesinde kurulmuş ve faaliyette bulunan bir siyasi partidir.

Genel Merkezi; Balgat Mahallesi Ziyabey Caddesi No:14/3 Çankaya/Ankara adresindedir.

Kısaltılmış adı, “ADEPE”dir.

Amblemi; aşağıdaki örnekteki gibi, beyaz zemin üzerinde turuncu renkli alevi olan turkuaz renkli meşaleyi tutan beyaz el ve siyah renkle yazılan “ADALET ve DEMOKRASİ PARTİSİ” yazısıdır.

Adalet Ve Demokrasi Partisi

PARTİNİN AMACI

MADDE 2:

Hukukun üstünlüğünü ve demokrasiyi esas alarak siyaset kurumunu yeniden yapılandırmak, Türkiye'yi evrensel normlarda bir demokrasiye kavuşturup normalleştirmek ve ülkemizi değerlerin ve özgürlüklerin yaşandığı gelişmiş bir ülke konumuna ulaştırmaktır.

GENEL İLKELER

MADDE 3:

Partinin bağlı olduğu temel ilkeler;

- Cumhuriyet ve Demokrasi,
- Sevgi, Saygı, Barış ve Kardeşlik,
- Eşitlik,
- Milliyetçilik,
- Hak ve Özgürlükler,
- Maneviyatçılık,
- Evrensel İnsani Değerler,
- İnsan Onur ve Haysiyetini Korumak,
- Dayanışma,
- Hukuk ve Adalet,
- Ahlak,
- Millete Hizmet,
- Milletin Birliği ve Egemenliği, Vatanın Bölünmezliği, Devletin Varlığı ve Bağımsızlığı,
- Herkesin Refahtan Pay Alması,
- Milli ve Şahsiyetli Dış Politika,

ÇALIŞMA İLKELERİ

MADDE 4:

Partinin çalışma ilkeleri;

- Tüzük ve programlar, Genel Başkanı dâhil tüm üyeleri ve organları bağlar.
- Bütün üyeler Partinin amaçları için gücü ve yeteneği ölçüsünde çalışır, Partinin amaçlarına aykırı söylem ve davranışta bulunmaz.
 - Parti içi görevlendirmelerde liyakat ve ehliyet esas alınarak demokratik usuller kullanılır.
 - Her üye Parti içinde ve faaliyetlerde üzerine düşen görevi severek yerine getirir.
 - Siyasi makam ve görevler, kişisel nüfuz ve çıkar amacıyla kullanılamaz.

İKİNCİ BÖLÜM

ÜYELİK

PARTİYE ÜYE OLABİLME ŞARTLARI

MADDE 5:

Siyasi Partiler Kanunu ve diğer ilgili yasalarla Parti üyesi olması yasaklananlar dışında;

- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı,
- 18 yaşını doldurmuş,
- Partinin Programı ve Tüzüğünü benimsediğini ve bu çerçevede siyasi faaliyette bulunacağını yazılı bir beyanla bildiren,
- Partiye belli bir aidat ödemeyi taahhüt eden,
- Başka bir partinin üyesi olmayan herkes, Adalet Demokrasi Partisi'ne üye olabilir.

ÜYELİK BAŞVURUSU, GEREKLİ BELGELER

MADDE 6:

Üyelik şartlarına sahip olan kişi, ikamet ettiği ilçe başkanlığına, Parti üyesi en az bir kişi tarafından olumlu görüşün belirtildiği "Giriş Bildirisi" vermek suretiyle başvurur. İstenmesi halinde "Alındı Belgesi" verilir.

ÜYELİĞE KABUL VE KAYIT

MADDE 7:

İlçe yönetim kurulu, üyelik başvurusunu en geç 15 gün içinde karara bağlar ve şahsa yazılı olarak bildirir. Başvuru kabul edilmiş ise; üyelik kaydı, karar tarih ve sırasına göre "Üye Kayıt Defteri" ne işlenir. Talebin reddi halinde ilgili şahıs, 15 gün içinde ilçenin bağlı olduğu il yönetim kuruluna itiraz edebilir. İl yönetim kurulu itirazı inceler ve 15 gün içinde karara bağlar. Bu karar kesindir. Aynı kişinin, partide birden fazla üyelik kaydı olamaz. İkametgâhi değişmedikçe, başka bir ilçeye üyelik nakli yapılamaz. "Üye Kayıt Defteri" sadece ilçelerde bulundurulur. Doğrudan Genel Merkez, il yönetim kurullarına yapılan üyelik başvurularına ilişkin beyanname ve ekleri, ilgilinin ikamet ettiği ilçe başkanlığına gönderilir. İlçe, Tüzükte yazılı istisnai durumlar hariç, yukarıdaki usule göre işlem yapar. Tüzük ve yönetmeliğe aykırı olarak yapılmış kayıtlar geçersizdir.

YURT DIŞINDA BULUNAN VATANDAŞLARIN ÜYELİĞİ

MADDE 8:

Sürekli yurt dışında bulunan vatandaşlar, üyelik başvurularını Türkiye'ye geldiklerinde ikamet ettikleri ilçe başkanlığına üye giriş beyannameyi vermek veya göndermek suretiyle yaparlar. Başvuru yazısında, yurt dışında sürekli oturduğu ve çalıştığı yerlerin adresleri ve

Türkiye'ye geldiğinde oturduğu adres de belirtilir. Buldukları yerde Parti yurtdışı temsilciliği oluşturulmuş ise, temsilcilik aracılığıyla da üyelik başvurusu yapabilirler.

GENEL MERKEZİN ÜYE KAYIT YETKİSİ

MADDE 9:

TBMM üyelerinin Partiye üyelik talepleri, Genel İdare Kurulu (GİK)'nce karara bağlanır. Üyelik kabul kararı ile giriş beyannamesinin bir sureti, ikametinin bulunduğu ilçeye gönderilerek üyelik işlemi tamamlanır. GİK, Partiye alınmalarında yarar gördüğü kişiler hakkında aynı şekilde işlem yapmaya yetkilidir. GİK kararı ile Partiye alınan kişilerin, milletvekili sıfatını taşıyanlar hariç, Parti üyelikleri hakkında ilgili ilçe ve il yönetim kurulları, varsa itiraz ve görüşlerini gerekçeli olarak GİK'na bildirebilirler. GİK'na alınan karar kesindir.

ÜYELİĞİN SONA ERMESİ

MADDE 10:

Parti üyeliği;

- Ölüm,

- İstifa. Üyelikten istifanın belgelenmiş sayılması için istifanın ya noter aracılığıyla veya yazılı beyanla bizzat yapılmış olması gerekir.

- Başka bir partide görev almak veya üye olmak. Böyle bir durumda ilçe yönetim kurulu, başka bir işlem yapmadan sadece tespit kararı alarak, ilgilinin üye kütüğündeki kaydına işler ve ilgili kademe ve makamlara bildirir.

- Disiplin kurulları kararlarıyla Partiden ihraç edilmek.

- Siyasi Partiler Kanunu ve Parti Tüzüğündeki şartlara aykırılığın ortaya çıkması.

- Kanun ve Tüzük gereği üyelikten düşme gibi bir nedenle kaydı silinen üyeye bu karar yazılı olarak bildirilir. Kaydı silinen üye 15 gün içinde il yönetim kuruluna itiraz edebilir. İl yönetim kurulunun 15 gün içinde karar vermesi ve bu kararı ilgiliye yazıyla bildirmesi gerekir; bu karar kesindir.

YENİDEN ÜYELİĞE KABUL

MADDE 11:

Kurucular Kurulu, GİK Üyeliği, Danışma Meclisi Üyeliği, Milletvekilliği, Merkez Disiplin Kurulu Üyeliği, İl Başkanlığı ve Belediye Başkanlığı yapmış olanların memuriyete girme gibi yasal zorunluluk dışında hangi sebeple olursa olsun Partiye ilişkileri kesildikten sonra tekrar Partiye kayıt ve kabullerine, ilgilinin müracaatı üzerine, il ve ilçenin görüşü alınarak, GİK karar verir. Bu karar kesindir. Bunun dışındaki üyelerin partiye kayıt ve kabulüne, ilgilinin kaydının silindiği ilçe yönetim kurulu karar verir. Bu konuda verilecek ret kararına karşı ilgili kişi, kararın kendisine bildiriminden itibaren 15 gün içinde il yönetim kuruluna itiraz edebilir, bu karar kesindir.

ÜYE KİMLİK BELGESİ

MADDE 12:

Üyeliğe kabul edilenlerin kimlik belgeleri Genel Merkez tarafından düzenlenen örneğe uygun olarak ilçe başkanlığınca verilir. Bu belge, Parti üyeliğini ispat dışında bir amaçla kullanılamaz. Yer değiştiren üye, üye kimlik belgesini iade eder. Yeni yerleşim yeri olan ilçeye üyelik nakli yapılır ve kendisine yeni üye kimlik belgesi verilir.

GENEL MERKEZ ÜYE KÜTÜĞÜ

MADDE 13:

Tüzüğe ve ilgili mevzuata göre yapılmış tüm üye kayıtları, Yargıtay Başsavcılığına bildirilmek üzere il başkanlıklarınca Genel Merkeze intikal ettirilir. Genel Merkezde bu iş için oluşturulmuş ilçe, il ve ülke genelini gösteren dosyalama sistemi ile bilgi işlem merkezinde kayda alınır ve Yargıtay Başsavcılığı'na gerekli bildirim yapılır. Alt kademeler ile Genel Merkezdeki kayıtlar, her altı ayda bir denkleştirilir. Uyuşmazlık halinde Genel Merkez kayıtları esas alınır.

ÜYELERİN HAKLARI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

MADDE 14:

Parti üyelerinin hak ve yükümlülükleri;

14.1. PARTİ ÜYELERİNİN HAKLARI:

- a) Parti organlarına aday olmak ve seçilmek,
- b) Genel ve yerel seçimlerde aday adayı, aday olmak,
- c) Parti içi seçimlere ve üyesi olduğu kongrelere katılmak, görüşlerini bildirmek ve oy kullanmak,
- d) Partinin çalışmaları hakkında bilgi istemek.

14.2. PARTİ ÜYELERİNİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ:

a) Üyesi oldukları ilçe başkanlığına giriş beyannamesinde bildirdiği üyelik aidatını ödemek. Parti üyesi, vermeyi kabul ettiği aidatın miktarını, Parti Tüzüğüne uygun olmak şartıyla, kayıtlı bulunduğu teşkilat kademesi başkanlığına yazı ile bildirerek artırabilir.

b) Toplumun tarihi, milli ve manevi değerlerini korumak, geliştirmek ve güçlendirmek için gayret göstermek,

c) Karşılıklı sevgi ve saygı içinde, güçlü bir inançla, her bakımdan iyi yetişme ve doğru bilgi sahibi olmaya gayret etmek,

d) Toplumun yararı için kendilerinden fedakârlık ederek, şahsi çıkar gözetmeden, hiç kimsenin hukukuna tecavüz etmeden, birlikte çalıştığı arkadaşlarıyla çekişmeye girmeden ekip çalışmasına uygun şekilde uyumlu, hoşgörülü ve güzel ahlak kurallarına uygun olarak çalışmak,

e) Parti çalışmalarında istişare etmek, verilen görevi en güzel şekilde ve titizlikle yapmak, verilen talimatları yerine getirmek, Parti prensip ve ilkelerine gönülden bağlı olmak,

f) Diğer siyasi partilerin görüşlerine ve mensuplarına saygılı olmak,

g) Herkesin huzur, barış ve kardeşlik içinde yaşayacağı, birbirini sevip sayan, yüksek ahlaki ve insani değerlerle bezenmiş bir toplumun oluşması için bütün gücüyle çalışmak,

h) Partiye gelir teminine katkıda bulunmak,

ı) Kanunlarda ve Parti Tüzük ve yönetmeliklerinde belirtilen diğer görevleri yapmak, sorumlulukları yüklenmektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TEŞKİLAT

A- PARTİ TEŞKİLATI

MADDE 15:

Parti teşkilatı aşağıdaki kademelerden oluşur.

I. ESAS KURULUŞLAR (TEMEL TEŞKİLATLAR)

II. YARDIMCI KURULUŞLAR

III. İHTİYARİ KURULUŞLAR

IV. YURT İÇİ VE YURT DIŞI TEMSİLCİLİKLERİ

I. ESAS KURULUŞLAR (TEMEL TEŞKİLATLAR)

1. İLÇE TEŞKİLATI

a) İLÇE KONGRESİ

b) İLÇE BAŞKANI

c) İLÇE YÖNETİM KURULU

d) İLÇE YÜRÜTME KURULU

2. İL TEŞKİLATI

- a) İL KONGRESİ
- b) İL BAŞKANI
- c) İL YÖNETİM KURULU
- d) İL YÜRÜTME KURULU
- e) İL DİSİPLİN KURULU

3. MERKEZ TEŞKİLATI

- a) BÜYÜK KONGRE
- b) GENEL İDARE KURULU (GİK)
- c) GENEL BAŞKAN
- d) MERKEZ YÜRÜTME KURULU (MYK)
- e) DANIŞMA MECLİSİ
- f) YÜKSEK DİSİPLİN KURULU (YDK)

4. GRUPLAR

- a) TBMM GRUBU
- b) İL GENEL MECLİSİ GRUBU
- c) BELEDİYE MECLİSİ GRUBU

II. YARDIMCI KURULUŞLAR

- a) KADIN KOLLARI
- b) GENÇLİK KOLLARI
- c) DİĞER YARDIMCI KURULUŞLAR

III. İHTİYARİ KURULUŞLAR

- a) HAKEM KURULLARI
- b) AR-GE BİRİMİ
- c) DİĞER KURULUŞLAR

IV. YURT İÇİ VE YURT DIŞI TEMSİLCİLİKLERİ

1. YURT İÇİ TEMSİLCİLİKLERİ

a) KÖY, MAHALLE VE SANDIK BÖLGESİ TEMSİLCİLİKLERİ

2. YURT DIŞI TEMSİLCİLİKLERİ

a) HİZMET YERLERİ

I. ESAS KURULUŞLAR (TEMEL TEŞKİLATLAR)

1- İLÇE TEŞKİLATI

MADDE 16:

İlçe Teşkilatı; İlçe Kongresi, İlçe Başkanı, İlçe Yönetim Kurulu ve İlçe Yürütme Kurulundan oluşur.

16.1: İLÇE KONGRESİ

İlçe kongresi, seçilmiş 400 delege ile tabii delegelerden oluşur. İlçeye kayıtlı üye sayısı 400'den az ise, üyelerin tamamı ilçe kongre delegesi sayılır. Kayıtlı üye sayısı 400' den fazla, köy ve mahalle sayısı da 400 den az ise; önce her mahalle ve köy için birer delege tahsis edilir. Tahsis toplamı 400 sayısından düşölür. Arta kalan delege sayısı, Partinin son milletvekili genel seçiminde o ilçede almış olduğu toplam oy rakamına bölölür. Bölüm sonucu çıkan kat sayının, o ilçeye bağlı her mahalle veya köyde alınmış oyla çarpımı sonucu çıkan sayıya göre en büyükten küçüğe sıralanarak, arta kalan delegenin köy ve mahalleye dağıtılması ile tahsis olunan sayının toplamı, ilgili mahalle veya köyün ilçe kongresi için seçeceği delege sayısını teşkil eder. Çeşitli nedenlerle Partinin almış olduğu oyun belli olmaması halinde, son yerel seçim sonuçlarına göre, onun da belli olmaması halinde, ilçenin toplam seçmen sayısı ile mahalle ve köy seçmen sayılarına göre aynı yöntem uygulanmak suretiyle delege dağılımı belirlenir. Mahalle veya köy sayısı toplamı 400 den fazla ise nüfus, alınan oy ve coğrafi yakınlık göz önünde bulundurularak sayıyı 400 e indirecek birleŐtirmeler yapılmak suretiyle her mahalle veya köye bir delege tahsis edilir. İlçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri, ilçe ve belde belediye başkanları ilçe kongresinin tabii üyeleridir. İl belediye başkanları merkez ilçe kongresinin tabii üyesidir. Geçici ilçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri kongreye katılma hakkına sahiptir. Ancak delege sıfatı olmayanların kongrede oy kullanma hakkı yoktur. İlçe kongresi, ilçe başkanını, ilçe yönetim kurulunun asıl ve yedek üyelerini, ilçeyi temsil edecek il kongre delegelerini seçer. Gündemindeki konuları görüşerek karara bağlar. İlçe yönetim kurulu kongreden bir ay önce kongre delege dağılım listesini hazırlar, il yönetim kurulunun onayına sunar ve onaydan sonra ilan eder. Listenin ilanından itibaren 15 gün içinde yapılacak itirazları, il yönetim kurulu kesin olarak karara bağlar. İlk kongrede bu işlemler ve süreler gerekli değildir.

16.2: İLÇE BAŞKANI

İlçe başkanı, ilçe kongresi tarafından tek dereceli ve gizli oyla seçilir. Partinin ilçe düzeyindeki çalışma ve faaliyetlerinin koordinasyon ve yürütülmesini sağlar, denetimini gerçekleştirir ve ilçe teşkilatını temsil eder. İlçe başkanlığının herhangi bir suretle boşalması halinde, il yürütme kurulu, ilçe yönetim kurulunun görüşünü alarak kongreye kadar görev yapmak üzere bir başkan adayını Genel Merkez Teşkilat Başkanlığının onayına sunar. Yeni başkan tayin edilinceye kadar geçecek dönemde, başkanlık görevi, tüzükteki sırasına göre bir başkan yardımcısı tarafından yürütülür. Görülen lüzum üzerine, ilçe başkanını iki yıllık süre için Genel Başkan veya Genel İdare Kurulu atayabilir.

16.3: İLÇE YÖNETİM KURULU

İlçe yönetim kurulu, ilçe kongresi tarafından gizli oyla seçilir ve ilçe başkanı dâhil, nüfusu 20.000' e kadar olan ilçelerde 7, 20.000-50.000 arası 9, 50.000' in üzeri 15 üyeden oluşur. Kongrede asıl üye sayısının yarısı kadar yedek üye seçimi yapılır. İl ve ilçe yönetim kurulları, seçimlerini müteakip en geç bir hafta içerisinde toplanarak, il yönetim kuruluna benzer şekilde görev bölümü yapar. Görülen lüzum üzerine ilçe yönetim kurulunu iki yıllık süre için Genel Başkan veya Genel İdare Kurulu atayabilir.

16.4: İLÇE YÜRÜTME KURULU

İlçe yürütme kurulu üyeleri, ilçe başkanınca ilçe yönetim kurulu üyeleri arasından, il yürütme kuruluna paralel olarak belirlenir. İlçe yürütme kurulu üyeleri arasındaki görev bölümü, ilçe başkanı tarafından yapılır. İlçe başkanı, ilçe yönetim kurulu arasından seçtiği yardımcılardan birini ilçe muhasebi, birini de ilçe sekreteri olarak görevlendirir. Bu kurul, ilçe yönetim kurulunun gündemini hazırlar, ilçe başkanının verdiği görevleri yapar, ilçe kongresi ve ilçe yönetim kurulunca alınmış kararların ve verilen görevlerin icrasını sağlar.

2 - İL TEŞKİLATI

MADDE 17:

İl Teşkilatı; İl Kongresi, İl Başkanı, İl Yönetim Kurulu, İl Yürütme Kurulu ve İl Disiplin Kurulundan oluşur.

17.1: İL KONGRESİ

İl kongresi, seçilmiş ve tabii delegelerden oluşur. İl başkanı, il yönetim kurulu ve il disiplin kurulu asıl ve yedek üyeleri ile büyük kongre delegelerinin seçimlerini yapar, gündemindeki konuları müzakere edip karara bağlar. İl kongreleri, ilçe kongrelerinde Tüzüğe göre seçilen delegelerle tabii delegelerden meydana gelir. Seçilmiş delege sayısı 600'ü geçemez. Her ilçeden gelecek delege sayısı, ilçe nüfusunun il nüfusuna bölünmesi neticesi çıkan rakamla 600'ün çarpılması ile elde edilir. Toplam sayı 600'ü geçmemek üzere küsurlar tamamlanır. Bir ilin milletvekilleri, il başkanı ve yönetim kurulu üyeleri, disiplin kurulu başkan ve üyeleri ile il ve büyükşehir belediye Başkanları o il kongresinin tabii üyeleridir. Geçici yönetim kurulu başkan ve üyelerinin de kongreye katılma hakkı vardır, ancak bunlar delege değillerse oy kullanamazlar.

17.2: İL BAŞKANI

İl başkanı, il kongresi tarafından tek dereceli ve gizli oyla seçilir. Partinin il düzeyindeki çalışma ve faaliyetlerinin koordinasyon ve yürütülmesini sağlar, denetler ve il teşkilatını temsil eder. Aynı kişi, en fazla dört olağan dönem il başkanı seçilebilir. İl başkanlığının herhangi bir suretle boşalması halinde Genel Merkez, il yönetim kurulunun görüşünü alarak kongreye kadar görev yapmak üzere bir başkan tayin eder. Yeni başkan tayin edilinceye kadar geçecek dönemde, başkanlık görevi, Tüzükteki sırasına göre bir başkan yardımcısı tarafından yürütülür. Görülen lüzum üzerine il başkanını iki yıllık süre için Genel Başkan veya Genel İdare Kurulu atayabilir.

17.3: İL YÖNETİM KURULU

İl yönetim kurulu, il kongresi tarafından gizli oyla seçilir ve il başkanı dâhil, nüfusu 500.000' e kadar olan illerde 11, 500.000- 1.000.000 arası 15, 1.000.000' dan fazla nüfusu olan illerde 25 üyeden oluşur. Kongrede asıl üye sayısının yarısı kadar yedek üye seçimi yapılır.

17.4: İL YÜRÜTME KURULU

İl yürütme kurulu üyeleri, il başkanınca il yönetim kurulu üyeleri arasından, Merkez Yürütme Kuruluna paralel olarak belirlenir. İl yürütme kurulu üyeleri arasındaki görev bölümü, il başkanı tarafından yapılır. İl başkanı, il yönetim kurulu arasından seçtiği yardımcılarında birini il muhasibi, birini de il sekreteri olarak atar. Bu kurul, il yönetim kurulunun gündemini hazırlar, il başkanının tevdi ettiği işleri yapar, il kongresi ve il yönetim kurulunca alınmış kararların ve verilen görevlerin yapılmasını sağlar.

İL VE İLÇE KONGRELERİ ORTAK HÜKÜMLER

MADDE 18:

18.1: GENEL İLKELER

Partinin Genel Merkez, il ve ilçe organları ile üst kurulların delege seçimleri yargı gözetiminde gizli oy ve açık tasnif esasına göre yapılır. İlçe ve il kongrelerinde, üst kademe kongresi için seçilmesi gereken sayıda delege seçimi yapılır. Kongre delegeliği, Parti üyeliği devam etmek şartıyla, onu seçen kongrenin olağan toplantısına kadar devam eder. İl yönetim kurulu, ilçe kongresi delege seçimlerinde Kanun ve Tüzük hükümlerine aykırılık saptanması halinde delege seçimlerini kısmen veya tamamen iptal edip yeniden yapılmasına karar verebilir. Bu karara karşı GİK' e itiraz edilebilir, verilen karar kesindir.

18.2: KONGRE ZAMANI

İl ve ilçe kongrelerinin olağan kongre takvimi, üst kademe kongresinin yapılmasından önce gerçekleşecek şekilde, Genel İdare Kurulunca kararlaştırılır. Bu süre iki yıldan az, üç yıldan fazla olamaz. İle bağlı ilçelerde yapılacak ilçe kongrelerinin takvimi, ilçenin görüşü alınarak il yönetim kurulunca belirlenir.

18.3: KONGRE GÜNDEMİ

Kongrelerin gündemi, il ya da ilçe yönetim kurullarınca belirlenir. Olağan kongrelerin gündemlerinde; açılış, kongre başkanlık divanı seçimi, faaliyet ve hesap raporlarının okunması, görüşülmesi, ibrası ile seçimler ve uygun görülecek başka konular bulunur. Üst yönetim biriminin veya kongre üyelerinin %5' inin teklifi ile yapılacak oylama sonucu gündeme eklemeye yapılabilir. Üst kademelerde teklif edilen gündem maddeleri, oylanmadan alt kademe kongre gündemine alınır. Açılış ve divan teşekkülünden sonra kongre, çoğunluk kararıyla gündemin sırasında değişiklik yapabilir.

18.4: DELEGE LİSTESİNİN ONAYI, İLANI VE LİSTEYE İTİRAZ

İlçe ve il kongre toplantısından en az 15 gün önce, kongreye katılacak Parti delegelerini belirleyen listeler iki nüsha olarak; toplantının gündemi, yeri, günü, saati ile çoğunluk sağlanamadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususlar ilgili seçim kurulu başkanına verilir. Seçim kurulu başkanlığınca onaylanan liste ile toplantıya ilişkin diğer hususlar, kongrenin toplantı tarihinden 7 gün önce Partinin ilçe teşkilatının bulunduğu binada asılmak suretiyle ilan edilir. İlan süresi 3 gündür. İlan süresi içinde, listeye yapılacak itirazlar hâkim tarafından incelenir ve en geç 2 gün içinde kesin olarak karara bağlanır.

18.5: KONGRENİN İLANI

İlçe ve il yönetimi, kongre gününden en az 15 gün önce alışımlı ilan araçları ile gün, saat ve gündemi belirterek duyuru yapar. Ayrıca kongrenin gün, saat ve yeri, en az 7 gün önce, gerekli güvenlik önlemlerinin alınması amacıyla yetkili mülki idareye bildirilir. İlk toplantıda yeterli çoğunluk sağlanamadığı takdirde, ikinci toplantının gün, yer ve saati, ilanda belirtilir. İlçe ve il kongrelerinin gazete ile ilanı zorunlu değildir.

18.6: KONGRENİN TOPLANMASI, AÇILIŞI VE DİVANIN OLUŞMASI

Kongre başlamadan önce toplantı nisabının varlığı, yoklama cetvelindeki imzalar sayılmak suretiyle kongresi yapılan teşkilatın sekreteri ve en az iki delegenin imzasını taşıyan bir tutanakla tespit edilir. İl ve ilçe kongreleri, delege toplam sayısının en az üçte birinin katılımı ile toplanır. İlk toplantıda yeterli katılım olmaması halinde, ikinci toplantı katılanlarla yapılır. Kongrede kararlar, Tüzükte yazılı istisnai durumlar hariç olmak üzere, oylamaya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Kongrenin açılışı, kongresi yapılan teşkilatın başkanı veya onun görevlendireceği yönetim kurulu üyesi tarafından yapılır. İl ve ilçe kongrelerinde divan, bir başkan, bir başkan yardımcısı ve yeteri kadar kâtip üyeden oluşur. Divan için aday tekliflerini, açılışı yapan üye alır. Tek liste teklifi var ise, oylaması açık yapılır. Divan için birden fazla liste olması halinde divan, üye tam sayısının onda birinin yazılı istemi veya açılışı yapan üyenin gerek görmesi halinde gizli oyla seçilir. Böyle bir durumda, gizli oylamanın gerektirdiği tedbirler derhal alınır ve üç kişiden az olmayan yeterli sayıda sandık kurulları ve sayım ve tasnif kurulları ad çekme yöntemi ile oluşturulur.

18.7: DİVANIN YETKİ VE GÖREVLERİ

Kongreyi, kongre divanı adına divan başkanı yönetir. Divanda kararlar çoğunlukla alınır. Eşitlik olması halinde divan başkanının katıldığı görüş uygulanır. Kongrenin düzen ve ahenk içinde yürütülmesi, Parti Tüzüğü ile ilgili yasa ve mevzuata uygun olarak gerçekleşmesini temin için gerekli önlemleri almak ve düzeni sağlamak, kongre gündemini icra etmek, tutanağı

düzenlemek ve muhafaza etmek, kongre başkanı ve divanın yetki ve görevidir. Kongre divanını divan başkanı temsil eder. Siyasi Partiler Kanunu'nun 4. kısmında yazılı yasaklara aykırı konuşma yapan veya davranışta bulunan herkese, divan başkanı derhal müdahale ederek, delege olanların oy hakkı saklı kalmak kaydıyla, salondan çıkarmak gibi gerekli önlemleri alır. Gerekli olması halinde toplantıya ara verir, dinleyici yerlerinin boşaltılmasını temin ederek, düzeni sağladıktan sonra kongreye kaldığı yerden devam edilir. Divan başkanı, divan tarafından onaylı kongre tutanak örneğinin bir nüshasını ekleri ile birlikte ilgili teşkilatın başkanına, bir nüshasını ise üst kademe yönetimine teslim eder.

18.8: İL VE İLÇE KONGRESİNİN YETKİ VE GÖREVLERİ

Kongre, ilgili teşkilatın en üst karar ve denetim organıdır. İlgili teşkilatın faaliyet ve hesaplarını müzakere edip karara bağlayan, yeni başkan, yönetim organları ve üst kademe delegelerini seçen kuruldur. Parti Tüzük ve Programı çerçevesinde yerel ve genel her türlü hizmet ve faaliyet hakkında görüşmeler yapılabilir ve kararlar alınabilir. Yönetim kurulunun ibrası, kongrede karara bağlanır. İbra oylamasına, ilgili yönetim kurulu başkan ve üyeleri katılamazlar. Görüşmelerde istek sırasına göre söz verilir. Üst kademe görevlilerine öncelik tanınır. Faaliyet ve hesap raporunda karşı oy yazısı olmayan yönetim kurulu üyesi, rapor aleyhine söz alamaz.

18.9: ADAYLIK, SEÇİMLER VE OY KULLANIMI

İl ve ilçe kongrelerinde, gündemin faaliyet raporu ve görüşmeler maddesine geçilmeden, kongre üyelerinin onda birinin önerisi ve yapılacak oylama sonucunda kongre üye tam sayısının salt çoğunluğunun oyu ile "ortak liste (çarşaf liste)" usulü ile seçimlerin yapılmasına karar verilebilir. Böyle bir karar alınmamışsa organ ve delege seçimleri "blok liste" yöntemine göre yapılır.

Kongrelerde seçilecek organlara ve delegeliklere adaylık başvurusu için kongre divan başkanlığınca makul ve yeterli bir süre tespit edilerek delegelere duyurulur. Bu süre sonunda ilan edilmiş saat gelince aday başvuruları için sürenin dolduğu, varsa başvuruların derhal yapılması gerektiği tekrar duyurulur ve daha sonra yapılacak aday başvurularının işleme konulmayacağı ilan edilir.

Seçilme yeterliliğine sahip Partili her üye, kongrede yapılacak seçimlerde aday olabilir veya aday gösterilebilir. Seçimlerde birden fazla organa aday olunamaz.

Divan, aday başvurularını verilmiş sırasına göre ayrı ayrı okumak suretiyle kongre genel kurulunun bilgisine sunar. Adaylıktan çekilme ve itirazlar varsa, karara bağlayarak adaylıkları kesinleştirir. Kesinleşmiş adaylar, okunmak suretiyle duyurulur ve ayrıca salonda uygun yerde ilan edilir.

Aday listelerinin kesinleşmesi için belirlenen süre içinde yapılacak yazılı çekilme beyanları, divan tarafından kimlik tespiti ile tutanağa geçirilir ve hazırlanacak kesinleşmiş aday listesi tutanağında belirtilir. Adaylıkların kesinleşmesinin ilanından sonra ve seçim süresince yapılacak yazılı çekilme beyanları, sayım ve dökümde nazara alınmaz. Ancak bunlardan seçilen olursa, istifa etmiş sayılır.

Seçimlerin ortak liste usulü ile yapılmasının kararlaştırılması halinde adaylar, divan tarafından ad çekme ile belirlenecek harften başlamak üzere ve soyadı alfabe esasına göre sıralanır, aday isimlerinin baş tarafına kare veya daire konulur. Başkan ve organlar için ayrı ayrı ortak listeler bastırılır. Bu listeler, seçim kurulunca mühürlenerek oy pusulasına dönüştürülür. Kongre üyelerince, bu oy pusulalarındaki aday isimlerinin yanına işaret konarak oylama yapılır. Oy pusulasında, seçilecek asıl üye veya temsilci kadar adayın işaretlenmesi suretiyle oy kullanılır. Fazla veya seçilecek üye veya temsilci sayısının yarısından az işaretlenmiş olan oy pusulaları geçersizdir. Adayların aldıkları oy sayısına göre, sıralama yapılarak, asıl ve yedek üyeler belirlenir. Eşit oy alanlar arasında ad çekme yoluyla sıra saptanır.

Ortak liste usulü ile seçimlerin yapılmasına karar verilmediği ve blok liste esasına uygun öneri de yapılmadığı takdirde, her organ ve delegelikler için yapılan ferdi adaylıklar tamamlanıp kesinleştirildikten sonra, divan tarafından soyadı esasına göre ortak liste sıralaması yapılır.

Seçimlerin blok liste yöntemi uygulanmak suretiyle yapılması halinde; ilçe kongrelerinde başkan adayı, yönetim kurulu asıl ve yedek üye adayları, üst kademe delege adayları, illerde il başkanı adayı, yönetim kurulu asıl ve yedek üye adayları, büyük kongre delege adayları ve il disiplin kurulu asıl ve yedek üye adayları aynı listede yer alır.

Seçimlere birden fazla liste katılması halinde her liste değişik renklerde ve şekillerde bastırılıp hazırlanabilir.

Seçimlerin, blok liste yöntemi uygulanmak suretiyle yapılması halinde; ferdi adayların isimleri, soyada göre sıralanır ve ayrı bir kağıda yazılarak oy kabin veya kabinlerinde asılı olmaları sağlanır.

Adaylar, blok liste yöntemine uygun olarak önerilmiş ise, bu takdirde seçimler, listenin zarfa konup sandığa atılması suretiyle yapılır. Delege, oyunu listeyi aynen veya listedeki aday veya adayları çizerek dilediği ferdi adayları yazmak suretiyle kullanabilir.

Oyların blok liste halinde kullanılması durumunda, listedeki adayların yarından fazlasının silme veya çizme sonucu boş bırakılmış, yahut organ üye sayısından fazla ilave yapılmışsa, bu oy pusulaları geçersizdir. Divan tarafından kesinleştirilmiş aday listelerinde yer almayanlara verilecek oylar, nazara alınmaz.

Adaylıkların kesinleştirilmesinden önce usulüne uygun çekilmeler sonucu, organ üye tamsayısının salt çoğunluğundan fazla boşalma olan listeler, liste olma özelliğini kaybeder.

Organ ve delege seçimleri için blok liste şartlarının varlığı halinde, aday isimlerinin baş tarafına kare veya daire konulmasına gerek kalmaz. Adaylar, listede aday olarak gösterilen yere seçilmiş olurlar.

Kongrede sıra seçimlere geldiğinde, divan onaylı liste örneğini hazır bulunan seçim kuruluna vererek görevi, yetkili seçim kurulu başkanlığına bırakır. Seçim kurulu başkanı, bir başkan ve iki üyeden oluşan yeteri kadar sandık seçim kurulu oluşturur. Sandık kurul başkanı ile bir üye memurlardan, diğer üye ise aday olmayan üyeler arasından seçilir. Sandık kurulu başkanının yokluğunda, memur üye sandığa başkanlık eder.

Kongrede yapılacak seçimler, ara verilmeksizin sonuçlanıncaya kadar devam eder.

Kesinleşmiş delege listesinde ismi bulunanlar nüfus cüzdanı, resimli üyelik kimlik kartı veya benzeri resmi niteliği haiz bir hüviyet belgesi (ehliyet, emeklilik cüzdanı vs.) ile isimlerinin karşısına imza atarak oy kullanırlar.

Seçimlerde, sandık kurulu başkanınca, toplantıda bulunan delegelerden oy kullanmayan kimse kalmadığı tespit edilince, sandık açılarak oy tasnifi yapılır.

MADDE19:

19: SEÇİMLERE İTİRAZ

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemlere seçim sonuçlanıncaya kadar, seçim sonuçlarına ise tutanakların düzenlenmesinden itibaren 2 gün içinde, yetkili ve görevli seçim kuruluna itiraz edilebilir. Bu itiraz, aynı gün hâkim tarafından karara bağlanır. Seçim kurulunun kararı kesindir. İlgili seçim kurulunun seçimleri yenileme kararı alması halinde kongre, yalnız seçim yapmak üzere toplanır. Nisap temin edilemezse 15 gün sonra yapılacak kongrede nisap aranmaksızın seçim yapılır.

İlçe kongresinin seçim dışındaki kararlarına ilişkin itirazlar, kongre üyelerince 5 gün içinde il yönetim kuruluna yapılır. İl yönetim kurulunun 7 gün içinde vereceği kararlar kesindir.

İl kongresinin seçim dışındaki kararlarına ilişkin itirazlar, kongrenin bitişini izleyen 5 gün içinde kongre üyelerince Genel İdare Kurulu'na yapılır. Genel İdare Kurulu'nun 7 gün içinde vereceği karar kesindir.

19.1: SONUÇ VE TUTANAKLARIN İLGİLİ YERLERE BİLDİRİLMESİ

İlçe başkanları, kongre divan başkanı tarafından kendisine tevdi olunan ilçe kongresi tutanak örnekleri ile kongrede yapılan seçim sonuçlarını gösteren seçim kurulu tutanak örneğini, itiraz süresi geçtikten, itiraz edilmiş ise sonuçlandıktan sonra Teşkilat Başkanlığı'na gönderilmek üzere ilçe yönetim kurulunun kimlik bilgileri ve görev dağılımını içeren çizelge ile birlikte il başkanlığına verir. İl başkanlığı da il kongresiyle ilgili aynı bildirimini Genel Merkeze yapar.

19.2: OLAĞANÜSTÜ KONGRE

İlçelerde, il yönetim kurulunun kararı ve Genel İdare Kurulunun onayıyla ya da kongre üyelerinin tam sayısının beşte birinin noterden onaylı imzalarıyla; illerde GİK'nun kararı veya kongre üyelerinin tam sayısının beşte birinin noterden onaylı imzalarıyla yaptıkları başvurular üzerine olağanüstü kongre, yönetim kurulunca toplantıya çağrılır.

Toplantı çağrısı yapılmadığı takdirde, üst yönetim kurulu olağanüstü kongrenin toplanmasını ve yapılmasını sağlar. Olağanüstü kongrenin gündemi, isteyenlerce düzenlenir. Bu kongrelerde gündemden başka bir konu görüşülemez.

Olağanüstü kongre isteğinin usulüne uygun olarak yetkili yönetim birimine ulaştırılmasından başlayarak en geç 45 gün içinde, yetkili yönetim birimince kongre toplanır. Bu toplantı 15 gün önce usulüne uygun olarak duyurulur.

19.3: DİĞER HUSUSLAR

Diğer hususlar “Kongre Yönetmeliği” ile düzenlenir.

İL VE İLÇE YÖNETİM KURULLARI ORTAK HÜKÜMLER

MADDE 20:

20.1: TOPLANTILAR VE KARAR NİSABI

İl ve ilçe yönetim kurulları en az ayda bir, il ve ilçe yürütme kurulları en az 15 günde bir toplanır. Kararlarını, Tüzükte aksine hüküm bulunan durumlar hariç, katılanların salt çoğunluğu ile alır.

20.2: İSTİFA, MÜSTAFİ SAYILMA, BOŞALMA HALLERİ

Peş peşe mazeretsiz 3, yıl içinde 5 toplantıya katılmayan il veya ilçe yönetim kurulu asıl üyesi müstafi sayılır. İstifa veya başka nedenlerle boşalma halinde sırasıyla yedek üyeler göreve çağırılır. Yedeklerin çağırılması ile boşalmaların neticesinde kalan üye sayısı salt çoğunluğun altına düşmüşse ilgili yönetim kurulu sakit olur, bir üst yürütme kurulu tarafından geçici yönetim kurulu atanır ve ilçelerde 30, illerde 45 gün içinde kongreye gidilir.

20.3: YÖNETİM KURULLARINA İŞTEN EL ÇEKTİRME

Yasa, tüzük ve yönetmeliklere göre belli sürelerde yapılması gereken işleri yapmayan veya Partinin siyasal ilkeleriyle, gaye ve hedefleriyle ve çalışma kurallarıyla bağdaşmayan tutum ve davranış içine giren il ve ilçe başkanları ve yönetim kurulu üyelerinin tümü veya bir kısmı, bağlı oldukları üst yönetim kurulunun 2/3 çoğunluk ve gizli oylama ile alacağı gerekçeli kararla işten el çektirilebilir.

Gerekçeli karar 5 gün içinde üst yönetime gönderilir.

Genel İdare Kurulu aynı nedenlere bağlı olarak re’sen ilçe ve il başkanları ile yönetim kurullarına kısmen veya tamamen işten el çektirebilir.

Yönetim kurullarının asıl ve yedek üyeleri ile birlikte tamamının işten el çektirilmesi halinde, el çektirme kararı veren organ, aynı kararla veya makul sürede geçici yönetim kurulunu oluşturur ve ilgililere tebliğini sağlar.

Yönetim kurulunun kısmen işten el çektirilmesi halinde boşalan üyelikler, yedeklerden doldurulur.

İşten el çektirilen ilçe ve il yönetim kurulları yerine, geçici yönetim kurulları görevden alan kademe tarafından oluşturulur. Bu oluşturulan kurullar yasal süreler içinde kongrelerini

yapmak zorundadırlar. Bu süre içinde yeni delegeler seçilmemişse, kongre eski delegelerle toplanır. Süresi içinde kongresini yapmayan geçici kurulların görevleri sona erer.

Usulüne uygun olarak alınmış el çektirme kararları, Parti içi işlemler açısından kesindir. İşten el çektirme kararına karşı yargı yoluna başvurmak, kararın yürütülmesini durdurmaz.

4-MERKEZ TEŞKİLATI

MADDE 21:

Partinin Merkez Teşkilatı, Büyük Kongre, Genel Başkan, Genel İdare Kurulu (GİK), Merkez Yürütme Kurulu (MYK), Danışma Meclisi (DM) ve Yüksek Disiplin Kurulu (YDK)'ndan oluşur.

21.1: BÜYÜK KONGRE, GÖREV VE YETKİLERİ

Büyük Kongre, Partinin en üst karar ve denetim organıdır. Görevleri;

Genel Başkan, Genel İdare Kurulu ve Danışma Meclisi ile Yüksek Disiplin Kurulu'nun üyelerini seçmek, Partinin Tüzük ve Programında değişiklik yapmak, gelir-gider ve kesin hesabını kabul veya reddetmek, Genel İdare Kurulu'nun faaliyet raporu ile gelecek dönem bütçesini müzakere edip karara bağlamak, yönetimin ibrası konusunda karar vermek,

Toplum ve devleti ilgilendiren konularla, kamu faaliyetleri ve Parti politikaları hakkında genel nitelikte olmak kaydıyla temenni niteliğinde veya bağlayıcı kararlar almak,

Partinin tüzel kişiliğinin feshine, başka Parti ile birleşmesine karar vermek, fesih kararı vermesi halinde Parti mallarının tasfiyesi ve intikal şekli ve yerini karara bağlamak,

Kanun ve tüzükte verilen diğer görevleri ifa etmek, gündeminde yer alan konuları müzakere edip karara bağlamak, Büyük kongrenin yetki ve görevidir.

Büyük Kongrenin yapılmasına kadar Kurucular Kurulu Büyük Kongrenin yetkilerine sahiptir.

21.2: BÜYÜK KONGRE DELEGELERİ

Büyük Kongre, il kongrelerince seçilmiş delegeler ile tabii delegelerden oluşur.

a) SEÇİLMİŞ DELEGELER

Seçilmiş üyeler TBMM üye tam sayısının iki katı kadardır. Her ilde o ilin milletvekili sayısının iki katı kadar üye, il kongresinde seçilir.

b) TABİİ DELEGELER

Tabii delegeler; Parti Genel Başkanı, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Merkez Disiplin Kurulu Üyeleri, Partili Bakanlar ve Milletvekilleri, Partinin Kurucu Üyelerinden oluşur.

Parti kurucuları, seçilmiş delegelerin % 15'inden fazla olmamak kaydıyla, Parti üyelikleri devam ettiği müddetçe, ilk büyük kongre dahil Büyük Kongrenin tabii üyesidirler. Parti

kurucularından Genel Başkan, GİK üyeliği, YDK üyeliği, Bakanlık ve Milletvekiliği nedeniyle tabii delege olanlar dışında kurucuların sayısı seçilmiş delegenin % 15'inden fazla ise, bu kurucular arasından delege olacaklar kura ile belirlenir. Kura sonucu bir kongrede delege olamayanlar sonraki kongrelerde sıra kendilerine gelinceye kadar tekrar kuraya dahil edilmeden delege olurlar, kalanlar kuraya dahil edilirler.

Tabii üyeler delege seçimlerine girmezler. İlk Büyük Kongre, kuruluştan sonraki iki yıl içinde yapılır. Bu kongreyi toplama görevi Parti Kurucular Kurulunun, Genel Başkanıdır. Parti üyeliği sona eren kurucuların Büyük Kongre üyelikleri de düşer.

21.3: OLAĞAN TOPLANTI VE ZAMANI

Büyük kongreyi olağan toplama yetkisi Genel İdare Kuruluna aittir. GİK, iki yıldan az, üç yıldan fazla olmamak kaydıyla büyük kongreyi toplamak zorundadır.

21.4: KONGRE GÜNDEMİ

Büyük Kongrenin gündemini GİK tespit eder.

21.5: DELEGE LİSTESİNİN ONAYI, İLANI VE LİSTEYE İTİRAZ

Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı, seçilmiş ve tabii delegeler belli olacak şekilde, büyük kongre delege listesini ve gündemi yetkili kılınmış seçim kuruluna kongreden 15 gün önce vermek suretiyle Tüzükte belirtilen askı ve işlemleri, büyük kongre açısından aynen ikmal eder. Böylece yetkili seçim kurulunca onaylanarak kesinleşen liste, büyük kongrenin delege yoklama çizelgesini oluşturur.

21.6: KONGRENİN İLANI

Büyük Kongre ulusal bir gazetede delegelere duyurulur. İlan edilen tarihte çoğunluk sağlanamadığı takdirde ikinci toplantı 15 gün sonra tercihen aynı yerde, toplantı salonu müsait değilse Genel İdare Kurulu'nca tespit edilecek uygun bir yerde yapılır. Bu husus delegelere aynı usulle duyurulur.

21.7: KONGRENİN TOPLANMASI, AÇILIŞI VE DİVANIN OLUŞMASI

Kongre başlamadan önce toplantı nisabının varlığı, yoklama cetvelindeki imzalar sayılmak suretiyle Genel Başkan görevlendirdiği bir GİK üyesi ve en az iki delegenin imzasını taşıyan bir tutanakla tespit edilir. Büyük Kongre, delege toplam sayısının en az salt çoğunluğunun katılımı ile toplanır. İlk toplantıda yeterli katılım olmaması halinde, ikinci toplantı katılanlarla yapılır. Kongrenin açılışı Genel Başkanın görevlendireceği GİK üyesi tarafından yapılır.

Divan; divan başkanı, iki divan başkan yardımcısı ile yeteri kadar kâtip üyenin kongre delegeleri tarafından seçilmesi ile oluşur.

Divan için aday tekliflerini açılışı yapan üye alır. Tek liste teklifi var ise, oylaması açık yapılır. Divan için birden fazla liste teklifi olması halinde divan, delege tam sayısının onda birinin yazılı istemi veya açılışı yapan üyenin gerek görmesi halinde gizli oyla seçilir. Böyle bir

durumda, gizli oylamanın gerektirdiği tedbirler derhal alınır ve üç kişiden az olmayan yeterli sayıda sandık kurulları ve sayım ve tasnif kurulları ad çekme yöntemi ile oluşturulur.

Kongrede kararlar, Tüzükte yazılı istisnai durumlar hariç olmak üzere, oylamaya katılanların salt çoğunluğu ile alınır.

21.8: DİVANIN YETKİ VE GÖREVLERİ

Kongreyi Divan Başkanı yönetir. Divanda kararlar çoğunlukla alınır. Eşitlik olması halinde divan başkanının katıldığı görüş uygulanır.

Kongrenin düzen ve ahenk içinde yürütülmesi, Parti Tüzüğü ile ilgili yasa ve mevzuata uygun olarak gerçekleşmesini temin için gerekli önlemleri almak ve düzeni sağlamak, kongre gündemini icra etmek, tutanağı düzenlemek ve muhafaza etmek, kongre divan başkanı ve divan üyelerinin yetki ve görevidir.

Kongrede divanı, divan başkanı temsil eder. Siyasi Partiler Kanunu'nun 4. kısmında yazılı yasaklara aykırı konuşma yapan veya davranışta bulunan herkese, divan başkanı derhal müdahale ederek delege olanların oy hakkı saklı kalmak kaydıyla, salondan çıkarmak gibi gerekli önlemleri alır. Gerekli olması halinde toplantıya ara verir, dinleyici yerlerinin boşaltılmasını temin ederek, düzeni sağladıktan sonra kongreye kaldığı yerden devam edilir.

Kongrelerde aday olan özürölüler için kendilerini ifade edecek imkânlar ve ayrıca işitme özürölüler için tercümanlık gibi hizmetler, imkânlar ölçüsünde sağlanır.

Divan başkanı, divan üyeleri tarafından onaylı kongre tutanak örneğini ekleri ile birlikte Genel Başkana teslim eder.

21.9: BÜYÜK KONGRENİN YAPILIŞI, MÜZAKERELER VE KARARLAR

İlan edilmiş gündem maddeleri arasında sıra değişikliği veya başka bir konunun gündeme alınması, Genel Kurul kararıyla olur. Gündem değişikliği taleplerinin görüşölüp karara bağlanabilmesi için, talebin üyelerin %5 inin imzası ile yazılı olarak kongre açılış başkanlığına veya gündemin okunmasından hemen sonra divana verilmiş olması zorunludur. Divan, gündem değişikliği teklifini müzakereye açarak yapılacak oylama sonucu gündeme ekleme yapar.

Büyük Kongre'de kongre divanı oluşup gündem okunduktan sonra, talebine göre konuşmasını yapmak üzere Genel Başkana söz verilir.

İşin önem ve niteliği itibariyle gündemde komisyon kurulmasına yer verilmiş veya usulüne uygun teklifle komisyon kurulması gündeme alınmış ise divan, Genel Başkanın konuşmasından önce Genel Kurulda aksine bir karar alınmazsa, beşer kişiden oluşacak komisyon üyelerinin seçimini, açık oylama ile gerçekleştirir. Her komisyon, bir başkan, bir sözcü ve bir raportör seçerek çalışmasını yapar.

Komisyonların çalışma zamanı, gündem maddelerinin görüşölmesini aksatmayacak şekilde, divan heyeti tarafından belirlenir. Belirlenmiş sürede raporun hazırlanıp sunulmamış olması, tek başına kongrenin uzaması nedeni olarak öne sürülemez.

Komisyonlar, üye tam sayısı ile toplanır ve salt çoğunlukla karar alır. Her delege, çalışmalarını aksatmayacak şekilde komisyon çalışmalarına katılıp görüş beyan edebilir. Komisyon belli edilmiş süre içinde raporunu hazırlar ve Genel Kurula sunulmak üzere kongre divan başkanlığına teslim eder. Komisyon raporları görüşülür ve oylanır.

Genel kurulca kabul edilen komisyon raporları, Genel Kurul Kararı niteliği kazanır ve yürürlük tarihi ile ilgili başka bir karar yoksa Genel Kurulda kabul edilmesiyle birlikte yürürlüğe girer.

Büyük Kongre çalışmalarısıyla ilgili olarak Genel İdare Kurulu, belli konuların daha önce oluşturulacak komisyonlarca incelenmesini ve rapora bağlanmasını kararlaştırabilir. Bu takdirde ilçe, il, merkez ve yan kuruluşları temsil edecek şekilde Büyük Kongre delegesi sıfatını taşıyanlar arasından Merkez Yürütme Kurulu'nca 5 kişilik komisyon oluşturulur. Komisyonlar bu şekilde oluşturulmuş ise, genel kurulda sadece raporların müzakeresi ve oylaması yapılır.

Parti Tüzük ve Programında değişiklik yapılmasına ilişkin veya Parti politikalarını ilgilendiren gündem maddesi tekliflerinin müzakereye açılabilmesi için, bu tekliflerin, Genel Başkan veya Genel İdare Kurulu yahut Büyük Kongre delegelerinin en az %5 i tarafından önerilmiş olması gerekir.

Kanunlar, Parti Tüzük ve Parti Programı çerçevesinde toplumu ve Devleti ilgilendiren konularla kamu faaliyetleri konularında karar alınmasına dair teklifleri karara bağlamak için, bu tekliflerin büyük kongrede hazır bulunan üyelerin üçte biri tarafından yapılmış olması şarttır. Bu teklifler, Büyük Kongrece seçilecek bir komisyonda görüşüldükten sonra, komisyon raporuyla birlikte incelenir ve karara bağlanır.

Görüşmeler, gündem sırasına göre yapılır. Müzakerelere katılım, talep sırasına göre sağlanır. Genel Başkan, Genel İdare Kurulu adına söz isteyen kurul üyesine, komisyon başkanı ve sözcülerine, konuşma taleplerinde öncelik verilir.

Faaliyet Raporuna muhalefet şerhi bulunmayan Genel İdare Kurulu üyesi, faaliyet raporu aleyhine söz alamaz ve konuşamaz.

Büyük Kongre için tek bir gün öngörülmüş ise kongre, gündem maddeleri bitinceye kadar aralıksız devam eder.

Seçimler, gündemin kapanış maddesi hariç, gündemin en son maddesi olarak yapılır.

Genel Başkan, Genel İdare Kurulu, Yüksek Disiplin Kurulu ile Danışma Meclisi'nin seçimleri yargı gözetim ve denetimi altında gizli oy, açık tasnif esasına göre Büyük Kongre delegelerince yapılır. Yetkili seçim kurulu başkanı, Tüzükte belirtilen nitelik ve sayıda yeteri kadar sandık seçim kurulu oluşturur.

21.10: ADAYLIK, SEÇİMLER VE OY KULLANIMI

Adaylık başvuruları, kongre divan başkanlığına yapılır. Divan başkanlığı, adaylık başvurularını Tüzüğün ilgili maddelerine göre ilan edip kesinleştirir. '

Büyük Kongre delegesi olsun veya olmasın, Partiye kayıtlı her üye, Parti organlarına aday olabilir veya aday gösterilebilir.

Genel Başkanlık yöntemlerinden hangisinin uygulanacağına Kurucular Kurulu ve/veya Büyük Kongre karar verir.

Genel Başkanlığa aday olabilmek için, üye tam sayısının en az %5' inin yazılı önerisi gerekir. Bu öneri noter, divan başkanlığı veya divan başkanlığının görevlendireceği üyenin gözetiminde imzalanır.

Genel Başkanlık için ikiden fazla aday olması halinde her aday için ayrı oy pusulası kullanılır. Oy pusulalarının farklı renkte olmasına özen gösterilir.

Kongre gündeminin 'seçimler' maddesinde, önce Genel Başkan seçimi yapılır. Genel Başkan seçimi tamamlanmadan diğer organ seçimlerine geçilemez. Seçilen Genel Başkan, yerine yenileri seçilinceye kadar görevlerine devam ederler.

Genel Başkanın herhangi bir nedenle görevinden ayrılması halinde, Büyük Kongre toplanıncaya kadar G.İ.K, Partiyi temsil yetkisini, kendi içinden seçeceği üyeye vekaleten tevdi eder. En geç 45 gün içinde Genel Başkan seçmek üzere Büyük Kongreyi olağanüstü toplantıya çağırır.

Genel Başkanın herhangi bir nedenle görevden ayrılması halinde, Büyük Kongre toplanıncaya kadar G.İ.K Partiyi temsil yetkisini, kendi içinden seçeceği bir ya da iki üyeye vekaleten tevdi eder. En geç 45 gün içinde Genel Başkanı seçmek üzere Büyük Kongreyi olağanüstü toplantıya çağırır.

Aynı kişi, aynı kongrede seçimi yapılacak farklı organlara aynı anda aday olamaz ve aday gösterilemez. Böyle bir durumda, divan başkanı tarafından adaya tercih yapması gerektiği bildirilir. Tercihini belli etmeyen adayın hiçbir adaylığı işleme konmaz.

Büyük Kongrede; Genel Başkan seçimi ayrı, diğer bütün seçimler aynı anda ve birlikte yapılır.

Genel Başkanlık için yalnızca bir aday ve GİK, YDK ve Danışma Meclisi için tek liste teklif edilmiş olması halinde Genel Başkan adayı, GİK, YDK asıl ve yedek adayları; Danışma Meclisi adayları listeleri tek oy pusulası olarak düzenlenir ve birlikte oylanır.

Tüzüğün, aday ve organ seçimlerine ilişkin 19. maddesinin, yukarıda yazılı olanlara aykırı olmayan hükümleri, Büyük Kongre seçimlerinde de aynen uygulanır.

21.11: SEÇİMLERE İTİRAZ

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemlere seçim sonuçlanıncaya kadar, seçim sonuçlarına ise tutanakların düzenlenmesinden itibaren 2 gün içinde, yetkili ve görevli seçim kuruluna itiraz edilebilir. Bu itiraz, aynı gün hakim tarafından karara bağlanır. Seçim kurulunun kararı kesindir. İlgili seçim kurulunun seçimleri yenileme kararı alması halinde, kongre yalnız seçimi yapmak üzere toplanır. Nisap temin edilemezse 15 gün sonra yapılacak kongrede nisap aranmaksızın seçim yapılır.

21.12: SONUÇ VE TUTANAKLARININ İLGİLİ YERLERE BİLDİRİLMESİ

Seçim kurulunca ilan edilen seçim sonuçları ile kongreye ait bütün tutanak ve belgeler, divan üyelerinin imzalarını taşıyan bir tutanağa bağlanarak divan başkanı tarafından dizin listesi ekinde Parti Genel Başkanına tevdi olunur.

21.13: OLAĞANÜSTÜ KONGRE

Büyük Kongre olağanüstü toplantıya, Genel Başkan veya Genel İdare Kurulu salt çoğunluğu kararı ile yahut Büyük Kongre delegelerinin tam sayısının beşte birinin noterden onaylı imzalarıyla yaptıkları yazılı talep üzerine çağırılır. Olağanüstü toplantılarda gündem, çağırıcı yapanlar tarafından belirlenir ve gündem dışında başka bir konu görüşülemez.

GENEL İDARE KURULU (GİK)

MADDE 22:

22.1: GİK SEÇİMİ, GÖREVLERİ, ÇALIŞMA ESASLARI

Genel İdare Kurulu, Büyük Kongreden sonra Partinin en üst karar ve yönetim organıdır. Büyük Kongre tarafından gizli oyla seçilen 40 asıl ve 20 yedek üyeden oluşur. GİK'nun görev süresi, bir sonraki seçimli kongreye kadardır. Kurul üyeliklerinde boşalma olması halinde, sıradaki yedek üye davet edilir. Genel Başkan, Genel İdare Kurulu'nun başkanıdır. Genel Başkanın yokluğunda, Genel Başkanın belirleyeceği Genel Başkan Yardımcısı başkanlık eder.

GİK, en az ayda bir olağan toplantı yapar. Olağan toplantıların zaman, yer ve tarihleri, kurulca kararlaştırılır. Kurul, Genel Başkanın veya Genel İdare Kurulu üye tam sayısının 1/3'ünün talep etmesi hallerinde olağanüstü toplanır. Olağanüstü toplantının tarihi ile yer ve zamanı üyelere duyurulur. GİK, gündem esasına göre müzakerelerini yapar, kararlar alır. Kurul üyelerinin her biri, gündem teklifinde bulunabilir. İtiraz edilmesi halinde yapılacak oylama sonucuna göre gündeme alınır.

Bir yıl içinde peş peşe 3 veya bir yıl içinde toplam 5 kez yazılı mazeret beyan etmeden toplantılara katılmayan üye, kurul üyeliğinden istifa etmiş sayılır. Bu durumun kurulca tespitinden sonra üyelik boşalmasına ilişkin Tüzük hükmü uygulanır.

GİK, Kanun ve Tüzükte yer alan istisnai durumlar dışında, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır, toplantıya katılanların çoğunluğu ile karar alır. Oylamalar, gizlilik kararı alınmamış ise, açık oylama şeklinde yapılır. Açık oylama sonucunun eşit olması halinde, Genel Başkanın katıldığı görüş kabul edilmiş sayılır. Gizli oylama sonucunun eşit olması halinde, oylama iki kez daha tekrarlanır. Eşitlik bozulmaz ise, sonraki toplantıda konu bir kez daha oylanır. Eşitlik yine bozulmazsa, oylama konusu reddedilmiş sayılır.

22.2: GİK' NUN GÖREV VE YETKİLERİ

a) Parti Tüzük ve Programını ve Büyük Kongre kararlarını uygulamak, uygulatmak. Partinin uyum içinde, verimli ve etkin çalışmasını sağlamak,

b) Parti teşkilatının her kademesinin demokratik kurallara göre oluşumlarını sağlamak, Tüzük ve yasalar çerçevesinde gerekli gördüğü her tür düzenlemeleri yapmak,

c) Gerek görülen yerlerde teşkilat kurmak, Partinin ilke ve hedeflerini tanıtip yaymak için her türlü çalışmaları planlamak, uygulamak ve uygulatmak,

d) Partinin çalışma ve faaliyetlerinin planlamasını, ilgili birimlerce uygulanmasını takip etmek ve bu işlerin gerekli harcamaları için MYK tarafından hazırlanan bütçeleri onaylamak,

e) Parti politikalarının gerekli kıldığı dokümanları hazırlamak, hazırlatmak, yürürlüğe koymak, gerekli gördüğü alanlarda uzmanlık komiteleri kurmak, bu komitelerin çalışma usul ve esaslarını belirlemek veya bu hususlarda MYK ya yetki vermek,

f) Partinin amaç ve ilkeleri doğrultusunda, öncelikle Parti kademelerinde görev almış olanların ve Parti üyelerinin eğitim ve bilgilenmeleri, ülke meselelerine sahip çıkılması ve demokrasi kültürünün gelişmesi ve yerleşmesi amacıyla Siyaset Okulu veya Siyaset Akademisi adı altında eğitim birimleri oluşturmak, bu birimlerin çalışma esas ve usulleri ile ilgili düzenlemeleri yapmak.

g) Ülke ve dünyadaki belli sorunlar hakkında Parti görüşünü belirlemek, bu görüşleri kamuoyuna açıklamak, bu anlamda gerekli olması halinde TBMM Parti Grubu ile ortak çalışmalar ve toplantılar yapmak,

h) Bütün seçimlerle ilgili gerekli kararları almak, milletvekilliği, belediye başkanlığı, belediye ve il genel meclisleri için partiden aday olanlar hakkında yetkilerini kullanmak,

i) Seçimlerle ilgili her tür seçim çalışma yöntem ve stratejilerini belirlemek, Partinin seçim çalışmalarını ve seçimleri sevk ve idare etmek, ettirmek,

j) Partinin çalışma raporu, yıllık bütçe ve uygulanan bütçenin kesin hesap ve bilançoları ile diğer gündem maddelerini inceleyip onaylamak ve Büyük Kongreye sunmak,

k) Partinin çalışma ve amaçlarına uygun olarak taşınır ve taşınmaz mal alımına, satımına, işletilmesine, mevcut varlıkları üzerinde lehte veya aleyhte her tür ayni veya borçlandırıcı takyitler oluşturulmasına karar vermek,

l) Zorunlu nedenler dolayısıyla Büyük Kongrenin toplanamadığı hallerde, Partinin hukuki varlığını sona erdirmek, Tüzük ve Program değişiklikleri hariç, gerekli görülen bütün kararları almak,

m) Genel Başkanın teklifi üzerine MYK ile alt kademeler yürütme organlarının üye sayısını belirlemek, gerektiğinde artırmak veya azaltmak,

n) Partinin yasalar çerçevesinde uluslararası kuruluşlara üyeliğini ve tüzüğün 20. maddesine göre yurt dışı temsilcilik konularını karara bağlamak,

o) Siyasi Partiler ve Seçim Kanunları ile diğer ilgili mevzuatın, Parti Tüzük ve Programının yasaklamadığı her alanda, Parti ve milletin hukukunun gerekli kıldığı bütün yetkileri kullanıp kararlar almak, uygulamak veya uygulatmak gibi görevleri yapar, yetkileri kullanır.

PARTİ GENEL BAŞKANI

MADDE 23:

23.1: GENEL BAŞKANIN SEÇİMİ VE GÖREV SÜRESİ

Genel Başkan, Büyük Kongre tarafından gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile seçilir. İlk iki oylamada adaylar salt çoğunluğa ulaşamamış ise üçüncü tur oylamada en çok oy alan aday Genel Başkan seçilmiş olur.

23.2: GENEL BAŞKANIN GÖREV VE YETKİLERİ

Partiyi temsil yetkisi Genel Başkana aittir. Kanunlardaki özel hükümler saklı kalmak şartıyla Parti adına dava açma, davada husumet, sulh ve ibra yetkisi birlikte ya da ayrı ayrı Genel Başkana veya kendi adına görevlendireceği GİK üye veya üyelerine aittir.

Genel Başkan, disiplin kurulları hariç bütün Parti teşkilatının ve organlarının tabii başkanıdır, her kademedeki Parti teşkilatını birlikte veya ayrı ayrı toplantıya çağırabilirler.

Parti adı altında yapılan işlem ve eylemlerin Anayasa, kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerine göre icra edilmesini ve Büyük Kongre ile Genel İdare Kurulu kararlarının uygulanmasını sağlar.

Partililer ve Parti teşkilat kademeleri arasında verimli ve etkin çalışma temposunu sağlar, Parti üst organlarının müşterek çalışmalarına başkanlık ve nezaret eder.

MYK üyeleri arasında iş bölümü yapar, gerek görmesi halinde iş bölümünü değiştirir.

Genel Başkan Kanun, Parti Tüzüğü ve diğer mevzuatın kendisine vermiş olduğu tüm görevleri yapar ve yetkileri kullanır.

Genel Başkan, ihtiyaç duyduğu her konuda çalışmalar yaptırmak amacıyla, Partili veya Partili olmayan yeteri kadar uzman kişileri, danışman olarak atayabilir. Bu şekilde istihdam olunan danışmanlar, Genel Başkanın belirleyeceği gündeme göre çalışmalar yapar, yetkili organlarca alınacak kararların alt yapısını oluştururlar.

Danışmanlar, Genel Başkanın davetine göre GİK ile MYK toplantılarına, oy hakkı olmaksızın, katılabilirler.

Danışmanların ücret ve sosyal hakları, MYK'nca kararlaştırılır ve Parti bütçesinden ödenir.

Genel Başkan, yokluklarında MYK üyelerinden birini Genel Başkan vekil olarak tayin eder.

Genel Başkanın herhangi bir sebeple görevden ayrılması veya boşalma halinde GİK kendi üyeleri arasından bir Genel Başkan Vekili seçer. Ve en geç 45 gün içinde Büyük Kongre, Genel Başkan seçmek üzere toplantıya çağırılır.

MERKEZ YÜRÜTME KURULU (MYK)

MADDE 24:

24.1: MYK OLUŞUMU VE ÇALIŞMA USULLERİ

Genel Başkan başkanlığında çalışma yapacak MYK üyeleri sayısı en az 9, en fazla 15 olmak üzere GİK üyeleri arasından Genel Başkan tarafından belirlenir. MYK, Genel Başkan, Genel Başkan Yardımcıları, Genel Sekreter ve TBMM Grup Başkanı ile Grup Başkanvekillерinden oluşur. Genel Başkan, MYK üyelerini görevden alabilir, görev değişikliği yapabilir.

Hizmet ve çalışma koşulları gereği MYK'nın üye sayısını belirlemek, görev alanları ve iş bölümünü yapmak veya değiştirmek, ayırmak yahut birleştirmek şeklinde yeniden biçimlendirmek, Genel Başkanın kararı ile olur. Genel Başkan MYK'nın başkanıdır. Genel Başkanın yokluğunda Genel Başkanın görevlendireceği Genel Başkan Yardımcısı, Kurula başkanlık eder.

Genel Merkez Kadın ve Gençlik Kolları Başkanları çağrılı oldukları MYK toplantılarına katılırlar. MYK üyeleri, görevli oldukları faaliyetin kapsam ve niteliğine göre yeteri kadar yardımcı veya uzman ile birlikte çalışma yapabilirler. Yardımcı ve uzmanlar, ilgili MYK üyesinin teklifi ve Genel Başkanın onayı ile Parti içi seçimle yüklenilmiş idari görevi olmayan TBMM Parti Grubu üyeleri veya GİK üyeleri yahut bunların dışındaki kişiler arasından atanır. Yardımcılar ve uzmanlar, çağrılı oldukları MYK toplantılarına katılabilirler. Atama ve görevlendirmeler konusunda GİK üyeleri ile teşkilat kademe başkanlıkları bilgilendirilir. MYK'nın çalışma usul ve esasları, Genel Başkan tarafından çıkarılacak bir yönerge ile belirlenir.

24.2: MYK'NIN GÖREV VE YETKİLERİ

Büyük Kongrede alınmış kararlar ile GİK tarafından alınan kararların ve verilen görevlerin yapılmasını sağlamak, GİK gündemini hazırlamak, teşkilat içi eğitim programlarını gerçekleştirmek, Partinin TBMM Grubu ile Genel Merkez ve tüm teşkilat kademeleri arasında temas ve bağlantıyı temin etmek,

Partinin hükümet, diğer partiler, çeşitli resmi veya sivil toplum örgütleri ve uluslararası kuruluşlar ile olan ilişkilerini düzenlemek. Partinin program ve ilkeleri çerçevesinde yeni durum ve gelişmeler karşısında Partinin duruş ve görüşünü saptamak ve Genel Başkanına sunmak, Parti Tüzüğü ve GİK'nın kararları çerçevesinde teşkilatların belirli takvime göre kongrelerini yaptırmak, Tüzüğe göre GİK kararını gerektiren konu ve talepler hakkında, MYK görüşünü açıklayan bir rapor ile konuyu GİK gündemine getirmek, Partinin faaliyet raporu ile yıllık bütçesini ve uygulanan bütçenin kesin hesap ve bilançolarını, Büyük Kongreye sunulmak üzere GİK'nın onayına tevdi etmek, Tüzükle verilmiş tüm yetkileri kullanmak ve görevleri yapmak, MYK'nın görev ve yetkileridir.

Genel Başkan, Genel Başkan Yardımcılarının bakacakları ve yapacakları iş ve faaliyet alanları, bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile aralarındaki çalışma düzen ve koordinasyon, Genel Başkan tarafından yapılacak iş bölümü talimatında ve tüzüğe göre çıkaracağı yönergede gösterilir.

24.3: MALİ İŞLERDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN YARDIMCISI

Mali İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı; Parti Merkez Teşkilatı'nın bütün mali işlerini, harcamalarını, gelirlerin tahsilini, muhasebe esaslarına göre gerçekleştirmek ve bu işlere nezaret etmek, mali sözleşmelerin usulüne ve mevzuata uygun olarak yapılıp icra edilmesini sağlamakla yetkili, görevli ve sorumludur.

Mali İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı, Siyasi Partiler Kanunu'nun 73 ve 74. madde gereklerine uygun olarak, teşkilatın yıllık bütçesi ile bilançolarını, gelir ve gider cetvelleri ile kesin hesabını hazırlayarak GİK tarafından karara bağlanmak üzere MYK' ya sunar. Bütçe işlemlerinin zamanında yapılmasını ve ilgili yerlere tevdi edilmesini takip eder ve gerçekleştirir.

Mali İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı, Genel Muhasipliği bizzat yürütebilir. Ya da Mali İşlerden sorumlu Genel Başkan Yardımcısı tarafından teklif edilen ve Genel Başkan tarafından uygun görülerek, GİK'ca atanan Genel Muhasip, Mali ve İdari İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısının haiz olduğu yetkileri ona vekâleten kullanır. Genel Muhasip, Partinin muhasebe işlerine ait harcama evraklarını, Mali İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ile onun yokluğunda Mali İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısının vekâlet verdiği MYK üyelerinden birisi ile birlikte imza eder.

Yükümlülüklere girişmek, bankalardan para çekmek, bir mal veya hak üzerinde tasarrufta bulunmak ya da bu konularda temsil yetkisi vermek için Genel Merkezde Mali İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ile Genel Muhasip, il ve ilçelerde başkanla muhasip üyenin, başkan bulunmadığı zaman sekreter üye ile muhasip üyenin imzaları zorunludur.

24.4: GENEL SEKRETER

Genel Sekreter, GİK ve MYK toplantı tutanaklarını düzenler, kararları zapta geçirir, imza edilmelerini sağlar ve uygulanmalarını takip eder. Genel Merkezin gelen-giden her türlü evrak işleri ile yazışmalarının düzenlenmesinden, GİK ile MYK'nın gündemlerinin hazırlanmasından ve takibinden sorumludur. Genel Sekreter, davacı veya davalı olarak her tür yargı merciinde, özel veya resmi daire, kurum ve kuruluşlarda, gerçek kişiler ile özel veya resmi tüzel kişiliklerle olan ilişkilerde Genel Başkan adına bizzat veya vekille Partiyi temsil eder. Genel Sekreterlik, genel evrak kaydının tutulduğu birim olarak, Partinin yazışma ve haberleşme ünitesidir. Partinin bütün resmi ve parti içi yazışmaları, Genel Sekreterin gözetim ve denetimi altında Genel Sekreterlik Birimi aracılığıyla yapılır. Genel Sekreter, Partinin sağlam bir arşive sahip olmasından sorumludur.

24.5: PARTİ SÖZCÜSÜ:

Genel Başkan tarafından Parti adına açıklama ve beyanlarda bulunmak üzere, GİK veya MYK üyeleri arasından Parti Sözcüleri görevlendirilebilir.

PARTİ DANIŞMA MECLİSİ

MADDE 25:

Danışma Meclisi Genel Başkan tarafından görevlendirilen en az 10 en fazla 50 üyeden oluşur.

Danışma Meclisinin görevi, Parti amaç ve ilkeleri doğrultusunda, ülke meselelerine çözüm üreten rapor ve programlar hazırlamak, Partinin tanıtma ve eğitim programları ve çalışmalarına destek vermek, T.B.M.M.'deki yasama faaliyetlerini izlemek ve katkı sağlamak, Genel Başkan ve GİK tarafından intikal ettirilen konularda çalışma yapmaktır.

Danışma Meclisinde herhangi bir nedenle boşalan üyelikler için, Genel Başkan atama yapar.

Danışma Meclislerinin çalışma usulleri yönetmelikle belirlenir.

DİSİPLİN KURULLARI

MADDE 26:

Siyasi Partiler Kanununa ve ilgili diğer kanunlara, Parti Tüzüğüne, Parti yetkili organlarının kararlarına ve talimatlarına aykırı davranışta bulunanlar hakkında disiplin soruşturması yapmak ve karar vermek üzere İl Disiplin Kurulu, Yüksek Disiplin Kurulu, TBMM Parti Grup Disiplin Kurulu, Müşterek Disiplin Kurulu kurulur.

26.1: İL DİSİPLİN KURULU

İl Disiplin Kurulu il kongresinde gizli oyla 5 asıl ve 3 yedek üye olarak seçilir. İl Disiplin Kurulu, il çevresinde kayıtlı bulunan ve Yüksek Disiplin Kurulunun birinci derecede bakacağı işler ve TBMM Parti Grup Disiplin Kurulu'nca bakılacak işler dışında kalan bütün Partililer hakkında, birinci derecede disiplin soruşturması yapmaya ve karar vermeye yetkilidir.

İl Disiplin Kurulu, İlçe Yönetim Kurullarının gerekçeli teklifi ve İl Yönetim Kurulunun şevki ile ya da İl Yönetim Kurulunun veya İl Başkanının doğrudan şevki ile intikal ettirilen dosyaları ve konuları karara bağlar.

İl Disiplin Kurulunun verdiği kararlara karşı, İl Yönetim Kurulu veya ilgili üye, tebliğden itibaren 15 gün içinde Yüksek Disiplin Kurulu'na itiraz edebilir. Üyelere ait itiraz dilekçeleri İl Yönetim Kuruluna verilir. İl Yönetim Kurulu, kendi görüşünü de eklemek suretiyle dosyayı Yüksek Disiplin Kuruluna gönderir. Karara, İl Yönetim Kurulunca itiraz edildiği takdirde itiraz yazısının bir sureti ilgiliye 7 gün içinde tebliğ edilir. İl Yönetim Kurulları, itiraza konu olan dosyaları en geç 15 gün içinde Yüksek Disiplin Kurulu'na göndermek zorundadır. Kesin çıkarma cezaları, ilgilisi itiraz etmemiş olsa bile, incelemek ve karar verilmek üzere İl Disiplin Kurulunca Yüksek Disiplin Kurulu'na gönderilir.

26.2: YÜKSEK DİSİPLİN KURULU (YDK)

Yüksek Disiplin Kurulu, Partinin en üst disiplin kuruludur. Büyük Kongre tarafından Genel İdare Kurulu Üyelerinin seçimlerine ilişkin usul ve esaslara göre seçilen 9 asıl ve 5 yedek üyeden oluşur.

YDK'nun birinci derece disiplin organı olarak;

a) Kurucu Üyeler,

b) Genel Başkan, GİK asıl ve yedek üyeleri, Danışma Meclisi üyeleri,

c) İl başkanı, il yönetim kurulları ile il disiplin kurullarının başkan ve asıl üyeleri, il ve ilçe belediye başkanları, il yardımcı kuruluş başkanları,

d) YDK başkanı ile asıl ve yedek üyeleri,

e) TBMM'nin Partili eski üyeleri ve eski hükümet üyeleri,

f) Müşterek Disiplin Kurulunun oluşmaması halinde Milletvekilleri hakkında birinci derecede disiplin soruşturması yapar ve Parti içi işlemler açısından kesin olarak karara bağlar.

YDK'nun ikinci derecede;

a) İl disiplin kurullarınca verilen kararlara karşı yapılan itirazları, Siyasi Partiler Kanununun 57. maddesinin hükmü saklı kalmak üzere kesin karara bağlar.

b) Tüzük gereği intikal eden il disiplin kurullarının ihraç kararlarını ikinci derece disiplin kurulu olarak inceleyip, lehte veya aleyhte bozulmasına, bozmanın niteliğine göre gerekli olan cezayı tayin etmeye, değiştirilmesine veya kaldırılmasına karar verebilir. İtiraz üzerine verilen kararlar, Parti içi işlemler açısından kesindir.

26.3: TBMM PARTİ GRUP DİSİPLİN KURULU

Partinin TBMM Grup Genel Kurulunca seçilen üyelerden oluşur. Sayısı, Grup İç Yönetmeliğinde belirtilir. Disiplin Kurulu üyeliğine aday olmak ve seçilebilmek için, disiplin cezası almamış olmak şarttır. Grup Disiplin Kurulu, Grup Üyelerinin Partiden geçici veya kesin ihracını gerekli kılan eylemlerin dışında kalan, Tüzükte yazılı ve TBMM Parti Grup İç Yönetmeliğinde belirtilen disiplin suçlarıyla ilgili işlere bakar ve karara bağlar. Tüzükte yazılı esaslar saklı kalmak kaydıyla Milletvekilleri hakkında yapılacak disiplin soruşturmasının usulleri, soruşturmayı gerektiren durumlar, verilecek disiplin cezaları ve kesinleşme şartları, Grup İç Yönetmeliğinde belirtilir.

26.4: MÜŞTEREK DİSİPLİN KURULU

Müşterek Disiplin Kurulu, Yüksek Disiplin Kurulu ile TBMM Parti Grup Disiplin Kurulundan oluşur. Yüksek Disiplin Kurulunun başkanı, başkan yardımcısı ve sekreteri, bu kurulun başkanlık divanını oluşturur.

Kurul, TBMM Parti Grubu Üyelerinin Partiden geçici veya kesin ihraçlarını gerektiren eylemleri dolayısıyla disiplin soruşturması ve Partili Milletvekillerine ilişkin olarak Grup Disiplin Kurulunun veya Yüksek Disiplin Kurulunun vermiş olduğu kararlara, ilgilinin itirazı hâlinde bakar, son ve kesin kararı verir.

Yüksek Disiplin Kurulu ile Parti TBMM Grup Disiplin Kuruluna ilişkin çalışma usul ve esasları, Müşterek Disiplin Kurulu için de geçerlidir.

26.5: DİSİPLİN KURULLARINA İLİŞKİN MÜŞTEREK HÜKÜMLER

Disiplin kurulları, en yaşlı üye başkanlığında yapacağı ilk toplantısında gizli oylama ile başkan, başkan yardımcısı ve sekreter seçimi yaparak kurulun başkanlık divanını oluşturur. Sekreter, kurula karşı raportörlük görevini yapar. Kararları ilgili yerlere yazıyla bildirir.

Disiplin kurulu üyeleri Partinin, kongre delegelikleri ve TBMM grup üyeliği hariç, hiçbir organında görev alamazlar

Bir üye müşterek disiplin kurulu hariç, aynı zamanda Partinin birden fazla disiplin kurulunda üyelik yapamaz.

Eşler ile birinci ve ikinci derece kan ve sihri hısımlar, aynı disiplin kurulunda birlikte görev alamaz, bunlarla ilgili soruşturma ve kararlara katılamazlar.

Disiplin kurulu üyeleri ile Parti arasında hiçbir hizmet bağı kurulamaz ve Partiden gelir sağlanamaz.

Kurul üyeliklerinde boşalma olması halinde, sıradaki yedek üye, kurul başkanı tarafından göreve davet edilerek kurul üyeliği tamamlanır.

Günü belli olan toplantılara, haklı mazeret olmaksızın ardı ardına üç kez veya bir yıl içinde aralıklı altı kez katılmayan üye, kurul üyeliğinden istifa etmiş sayılır ve yerine yedek üye davet edilir.

Disiplin kurulları kendiliğinden soruşturma yapamaz. Ancak sevk yetkisine sahip olan kurullarca kendisine intikal ettirilen dosyaları ve konuları karara bağlar.

Disiplin kurulları, üye tam sayısının en az 2/3' si ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verir. Disiplin kurulu başkan ve üyeleri, kendi haklarında yürütülen soruşturmalara katılamazlar.

Disiplin kurulları, halin gerektirdiği ceza ile buna neden olarak gösterilen söz veya fiilleri açıkça belirterek, ilgilinin yazılı müdafaasını alır. İlgili, kendisine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde, ancak seçimlerde veya herkesin gözü önünde açıkça ya da yayın yolu ile işlenen suçlarda ise 7 gün içinde savunmasını yazılı olarak vermek zorundadır. Bu müddet içinde verilmeyen savunma nazara alınmaz.

Disiplin kuruluna sevk edilen Partinin savunması alınmadan veya savunma vermekten vazgeçtiği anlaşılmadan karar verilemez. Savunma daveti, kurul başkanınca yapılır. Savunma davet yazısı, ayrı adres bildirilmemişse ilgilinin Parti üye kütüğünde yazılı adresine tebliğ edilir veya gönderilir. Bulunamaz veya kabulden imtina eder ise, savunmadan vazgeçtiğine hükmedilerek dosyadaki bilgi ve belgelere göre gerekli karar verilir. Disiplin kurulları, kendilerine intikal ettirilen işler hakkında, Yasa ve Tüzük hükümleri ile zaruret hallerinden kaynaklanan durumlar saklı kalmak kaydıyla 30 gün içinde karar verirler. Her türlü Parti toplantısında, konunun Tüzük gereği gündem konusu edilmesi dışında, sevk kararları ile

disiplin kurullarına intikal eden konuyla ilgili disiplin kurulu kararı kesinleşinceye kadar bu konular hakkında görüş, tavsiye ve telkinde bulunulamaz.

Parti teşkilat ve yönetim birimleri, disiplin kurullarının incelemelerini kolaylaştırmak ve taleplerini geciktirmeksizin yerine getirmek zorundadırlar. Disiplin kurulları, sevk kararında isnat edilen eylemle bağlıdırlar. Gerek görmeleri halinde soruşturmayı genişletir ve tanık dinleyebilirler. İddia ve savunmayı Kanun, Tüzük ve ilgili mevzuata göre değerlendirerek vicdani kanaatlerine göre karar verirler. Ancak disiplin kurulları, sevk kararında önerilen cezadan daha ağır bir ceza veremezler.

Disipline sevk edilen üyenin daha önce disiplin cezası almaması ve pişmanlık duyması halinde bir alt disiplin cezası verilebilir. Disiplin kurulları, gerekçeli olarak alacakları kararlarını, ilgiliye ve sevk eden organa bildirirler. İlgili, Parti kayıtlarında yazılı adresinden ayrılmış ve yeni adresi de belli değil ise, hüküm özeti gazete ilanı ile tebliğ edilir. İlandan itibaren 15 gün içinde itiraz edilmeyen kararlar kesinleşir.

Disiplin kararlarının uygulanması için kesinleşmiş olması gerekir. Parti yetkilileri ve organları, kesinleşmiş disiplin kurulu kararlarının uygulanmasını geciktiremezler.

Disiplin kurullarının kararlarının kaydedilmesi için bir karar defteri bulundurulur. Bu defterin tasdik edilmesi gerekmez. İfadeler ve sair evrak, disiplin kurullarınca bir dosyada saklanır.

26.6: DİSİPLİN KURULUNA SEVK YETKİSİ

İl disiplin kuruluna sevk yetkisi, il başkanı ve il yönetim kuruluna; Yüksek Disiplin Kuruluna sevk yetkisi, Genel Başkan, Genel İdare Kurulu ve Merkez Yürütme Kuruluna; TBMM Parti Grup Disiplin Kurulu ile Müşterek Disiplin Kurulu'na sevk yetkisi, TBMM Parti Grup Başkanı, Grup Yönetim Kurulu, Genel İdare Kurulu ve Merkez Yürütme Kurulu'na aittir. Disiplin kuruluna sevk kararı, yetkili kurulun üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır.

Karardan önce ilgiliyi dinleyip, gerek gördüğü inceleme ve araştırmaları, görevlendireceği üye veya üyeleri vasıtasıyla yaptırabilir. İhbar veya şikâyet eden, şevke yetkili kurulun üyesi ise, konuyla ilgili toplantı ve müzakerelere katılamaz, kendisine inceleme ve araştırma görevi verilemez. Disiplin kuruluna sevk kararlarının gerekçesi, isnat olunan fiil ile uygulanması istenen disiplin cezasını ve nedenlerini açıklar şekilde olması zorunludur.

26.7: DİSİPLİN CEZALARI

Parti disiplin kurullarınca verilebilecek disiplin cezaları şunlardır:

- **Uyarma:** Uyarma, Partinin yazılı olarak dikkatinin çekilmesidir.

- **Kınama:** Kınama, Partinin 'kusur' bildirimini içeren yazılı uyarılmasıdır.

- **Partiden ve Gruptan Geçici İhraç:** Eylemin niteliğine göre iki aydan az bir yıldan fazla olmamak üzere Partinin, Parti ve grup çalışmalarına katılmaması, Partideki görevinin sona ermesi, Parti üyeliğinin ceza süresince askıya alınmış olması sonuçlarını doğuran disiplin cezasıdır. Geçici ihraç ceza süresi karar tarihinde başlar, sürenin dolması ile yeni bir karar ve işleme gerek olmadan kalkmış sayılır.

Geçici çıkarma cezası alanlar, bu süre içinde Parti üyelerine tanınan hakları kullanamazlar ve cezalarının tamamlanmasından itibaren 6 ay süre ile Parti organlarına seçilemezler. Geçici ihraç kararı, Partilinin Parti Tüzük ve Programına, diğer mevzuatına ve organların bağlayıcı kararlarına uyma yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

- **Partiden ve Gruptan Kesin İhraç:** Partilinin Parti kaydının ve Parti ile olan tüm ilişkilerinin sona erdirilmesi sonucunu doğuran en ağır disiplin cezasıdır. Partiden kesin ihraç kararları kesinleştikten sonra bütün teşkilata duyurulur ve ilgilinin kayıtlı olduğu ilçedeki kütüğüne işlenir.

a) Uyarma Cezasını Gerektiren Fiiller;

- Parti kademelerinin uyum ve işbirliğini sarsıcı tutum ve davranışlarda bulunmak,
- Yetkili organlarca davetli olduğu toplantılara mazeret beyan etme gereği duymaksızın katılmamak,
- Durumu müsait olduğu halde taahhüt ettiği aidatını ödememek veya geç ödemek,
- Tevdi edilmiş görevin ifası konusunda lakayt davranışlar sergilemek,
- Parti yöneticileri ve üyeleri hakkında basın yoluyla incitici beyanlarda bulunmak,
- Partinin gayesine ve özüne aykırı olmasa bile yetkili organların bilgisi ve izni olmadan Parti adına açıklamalarda bulunmak ve yayın yapmak,
- Yetkili organlarca verilen görevleri titizlikle yerine getirmemek, ihmal etmek
- Tüzüğün 8. maddesindeki şartları yerine getirmemek
- Partililerin kişilikleri ile uğraşmak, Parti üyeleri hakkında küçük düşürücü sözler söylemek,

b) Kınama Cezası Gerektiren Fiiller;

- Parti aleyhine tazmini gerekli bir zarar doğmasa bile, tutulması gereken defter ve kayıtları Kanun, Tüzük ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutmamak,
- Kanuni sorumlulukları ile ödeme ve tazmin sorumluluğu saklı kalmak kaydıyla, Partideki göreviyle bağlı hizmet gereği kendisine teslim edilmiş eşya veya malzemenin, ihmal sonucu kaybına neden olmak,
- Bir yıl içinde iki defa uyarma cezası gerektiren eylemlerinden ötürü uyarma cezası ile cezalandırılmış olmak,
- Parti içi birlik ve beraberliği zedeleyecek tutum ve davranışlarda bulunmak,
- Parti içi çalışmaların yapıldığı kapalı toplantılarda yapılan konuşmaları dışarıya sızdırmak,
- Parti organlarınca verilen görevleri yerine getirmemek,
- Haklı bir sebebi olmadan seçimlerde oy kullanmamak,

- Parti yararlarını zedeleyici yayın ve propaganda yapmak,
- Parti görevlilerini küçültücü sözler söylemek, Parti çalışmalarını zorlaştırıcı eylem ve davranışlarda bulunmak,
- Partili üyeler ve yöneticiler hakkında bilerek ve isteyerek aslı olmayan söylentiler çıkarmak, bunları yaymak,
- Geçerli özrü olmaksızın seçimlerde oy kullanmamak,

c) Partiden ve Gruptan Geçici İhraç Cezasını Gerektiren Fiiller;

- Görevi icabı kendisine teslim edilmiş evrakı istendiğinde vermekten kaçınmak,
- Parti içinde ayrımcılık yapmak,
- Parti çalışmalarında üyelere sözlü ya da eylemli saldırıda bulunmak, çalışmaları engellemek,
- Partinin ve Parti organlarının toplantılarında saklı kalması gereken konuları ve kararları, sebebi ne olursa olsun, açıklamak,
- Parti yöneticileri ve üyeleri hakkında gerçek dışı haber yaymak, iftira, karalama ve küçük düşürücü beyanlarda bulunmak,
- Parti içinde ve Parti faaliyetlerinde kişisel çıkar gözetir tutumlar sergilemek, Partili olmayı nüfuz sayarak kötüye kullanmak,
- Kanuni sorumlulukları ile ödeme ve tazmin sorumluluğu saklı kalmak kaydıyla, Partideki göreviyle bağlı hizmet gereği kendisine teslim edilmiş eşya veya malzemeyi kasıtlı olarak kaybetmek veya görevden ayrılma halinde teslim etmekten kaçınmak ve bu konuda ısrarlı davranmak,
- Usulüne uygun olarak alınmış grup kararlarına uymamak,
- Bir yıl içinde iki defa kınama cezası gerektiren eylemleri nedeniyle yetkili disiplin kurulunca cezalandırılmış olmak,

d) Partiden ve Gruptan Kesin İhraç Cezasını Gerektiren Fiiller;

- Partinin Tüzük ve Programına, demokrasi, insan hakları ve hukukun evrensel temel kural ve normlarına aykırı faaliyetlere katılmak, destek olmak yahut bizzat aykırı eylem ve işlemlerde bulunmak,
- Milletın ülkesi ve devletiyle olan birliğine ve bölünmez bütünlüğüne zarar verici faaliyetler içinde olmak, Türkiye Cumhuriyeti'nin temel niteliklerine ve Siyasi Partiler Kanunu'nun dördüncü kısmında yer alan esaslara aykırı eylem veya işlemde bulunmak,
- Siyasi Partiler Kanunu'na göre Parti üyeliğine engel bir fiilden dolayı kesin mahkumiyetine rağmen, Partiden istifa etmemekte direnmek,
- Yetki ve görevini kötüye kullanarak Partinin resmi kayıtları üzerinde tahrifat yapmak veya belgeleri yok etmek,

- Parti mal ve parasını zimmetine geçirmek, özel işlerinde kullanmak,
- Kongrelerde ve aday yoklamalarında menfaat karşılığı oylama sonuçlarına tesir etmek, Parti içi ve dışı seçimlerde hile veya sahtecilik yapmak,
- Parti Yöneticileri, Üyeleri veya Parti tüzel kişiliği hakkında basın yayın araçları ile kamuoyu önünde gerçek dışı haber yaymak, iftira, hakaret, karalama veya küçük düşürücü beyanlarda bulunmak,
- Seçimlerde, Partiden olur almadan bağımsız aday olmak, diğer partilerin veya bağımsız adayların propagandalarını yapmak, yahut Parti adayları aleyhine çalışmak,
- Geçici ihraç cezasıyla cezalandırılmış olmasına karşın, aynı cezayı gerektiren yeni bir fiil işlemiş olmak,
- Parti çalışmalarında, üyelere ve görevlilere eylemli saldırıda bulunmak, çalışmayı engellemek veya önlemek, Parti yöneticileri ve üyelerine karşı şiddet uygulamak,
- Partiyi ve Parti çalışmalarını alet ederek çıkar sağlamak,

26.8: DİSİPLİN SUÇLARINDA ZAMAN AŞIMI

Vukuundan itibaren iki yıl, öğrenildiği tarihten itibaren altı ay içinde sevk kararı alınmamış disiplin suçlarıyla ilgili soruşturma yapılamaz.

26.9: TEDBİRLİ OLARAK DİSİPLİN KURULUNA SEVK

Tedbirli olarak disiplin kuruluna sevk, üyenin Partideki görevlerinden derhal uzaklaştırılması sonucunu doğuran tedbir işlemidir. Partiden kesin veya geçici ihracı gerektiren hallerde, disiplin kuruluna şevke yetkili merci, tedbirli olarak sevk kararı verebilir.

Tedbir kararı il yönetim kurulunca verilmiş ise, hakkında tedbir kararı verilen üye, 7 gün içinde soruşturmayı yapacak disiplin kuruluna itiraz edebilir. Kurul, bu itirazı 7 gün içinde karara bağlar. Taraflar, bu karara karşı 7 gün içinde Yüksek Disiplin Kuruluna itiraz edebilirler. Yüksek Disiplin Kurulunun bu konuda 7 gün içinde vereceği karar kesindir. Tedbirli sevk kararları, Genel Başkan, Genel İdare Kurulu veya Merkez Yürütme Kurulu yahut TBMM Grup Başkanı ve Grup Yönetim Kurulu tarafından verilmiş ise, yukarıda yazılı süreler içinde soruşturmayı yapacak disiplin kuruluna itiraz edebilir. İtiraz üzerine 7 gün içinde verilecek karar kesindir.

Disiplin kurulları, soruşturmanın her aşamasında tedbirin kaldırılmasına re'sen karar vermeye yetkilidirler. Kovuşturma sonunda disiplin kurulunca ceza verilmez veya uyarma yahut kınama cezasına dönüştürülür ise, başka bir karara gerek olmadan tedbir kalkmış sayılır ve ilgilinin tedbir kararı ile sona eren bütün hakları iade edilmiş olur.

26.10: DİSİPLİN CEZALARINA YARGI NEZDİNDE İTİRAZ HAKKI

Partiden veya gruptan geçici veya kesin ihraç cezası verilen üye, bu cezaya karşı, alınan kararın Kanuna, Parti Tüzüğüne ve İç Yönetmeliğe şekil ve usul bakımından aykırı bulunduğu iddiasıyla, Parti itiraz yollarını kullandıktan sonra 30 gün içinde, nihai kararı veren kurulun bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesine itiraz edebilir.

26.11: DISİPLİN CEZALARINI AF YETKİSİ

Disiplin kurullarınca verilmiş cezaların af yetkisi, Genel Başkanın önerisiyle Genel İdare Kuruluna aittir. Disiplin kuruluna şevke yetkili olan kurullar ile disiplin cezası almış olan kişinin af istemleri, Genel Başkanın olurluna göre GİK gündemine alınır ve karara bağlanır.

5- GRUPLAR

TBMM PARTİ GRUBU

MADDE 27:

27.1: TBMM PARTİ GRUBUNUN OLUŞUMU

Parti en az TBMM İçtüzüğünde yazılı milletvekiline ulaştığında TBMM Parti Grubu kurulur. Grup milletvekillerinin oluşturduğu topluluk Grup Genel Kuruludur.

27.2: GRUP BAŞKANI

Genel Başkan, Partinin TBMM Grubunun da başkanıdır. Genel Başkan, TBMM üyesi değilse, Parti meclis grubu, üyeleri arasından birini üye tam sayısının salt çoğunluğunun oyu ile grup başkanı seçer.

27.3: GRUP BAŞKANVEKİLLERİ VE GRUP YÖNETİM KURULU

TBMM Parti Grubu, grup başkan vekillerinin seçimleri ile grup organlarını, Grup İç Yönetmeliğine göre oluşturur. Grup başkanı, grup başkan vekilleri ve grup yönetim kurulu üyeleri için bir yasama döneminde iki seçim yapılır. Boşalma halinde grup başkanı ile başkan vekilleri için yeniden seçim yapılır. Bu şekilde ara seçimle seçilenler, yerine seçildikleri üyenin süresini tamamlar. Yönetim kurulunda boşalma olması halinde ise, aldıkları oy sırasına göre yedekleri grup başkanı tarafından davet edilir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı ve Başkanvekilleri, Partinin ve Parti Grubunun Meclis içinde veya dışındaki faaliyetlerine katılamazlar. Ancak, yeniden milletvekili adayı olmaya ilişkin faaliyetleri bu hükmün dışındadır. Grup Başkanvekillerinin, grup yönetim kurulunun, grup disiplin kurulunun seçimlerini ve grup üyelerinin görevlerini içeren Grup İç Yönetmeliği, grup genel kurulu tarafından Siyasi Partiler Kanunu'nun 23. maddesindeki ilkelere uygun olarak hazırlanıp kabul edildikten sonra TBMM Başkanlığına sunulur.

Grup İç Yönetmeliğinde Partinin Tüzük ve Programına aykırı hükümler konulamaz.

GİK Üyeleri Partinin TBMM grubu organlarından hiç birinde görev alamazlar.

Grup yönetim kurulu üyeliği veya grup başkanvekilliğine seçilmeleri halinde GİK üyelikleri sona erer.

Parti grubunda; kuruluşu, görev ve yetkileri Grup İç Yönetmeliğinde belirtilen birer yönetim ve disiplin kurulu bulunur.

27.4: GRUP BAŞKAN VEKİLLERİ VE GRUP YÖNETİMİNİN GÖREVLERİ

Grup adına konuşmaya ve beyanat vermeye, PARTİ GENEL BAŞKANI, Grup Başkanı, Grup Başkanvekilleri veya görevlendirecekleri grup sözcüleri yetkilidir. Diğer parti grup veya yetkilileriyle yasama ve yürütmeye ilişkin iletişim ve müzakereler, grup başkanı veya başkanvekillerince yürütülür. Yasama çalışmalarının etkin ve düzenli yürütülmesi, disiplinin sağlanması için yapılacak çalışmalar, alınacak tedbirler ile Tüzük ve Grup İç Yönetmeliğinde belirtilen işler, grup yönetiminin görevidir.

27.5: GRUP ÜYELERİNİN GÖREVLERİ

Grup üyeleri, TBMM çalışmalarında Partinin Tüzük ve Programına, temel ilkelerine, gizli oyla alınmış bağlayıcı grup kararlarına uygun davranır ve bunlara destek verirler. Meclis Genel Kurul çalışmaları ile komisyon ve parti grubunun çalışmalarına, Genel Merkez tarafından hazırlanan çalışma programlarına katılmak zorundadırlar. Yasama komisyonlarında görevli grup üyeleri, komisyon üyeliği ölçüğünde bir grup oluşturarak, aralarından birini başkan seçerler. Grup yönetimi ile gerekli temas ve koordinasyon, bu başkan aracılığıyla sağlanır.

27.6: GRUPTA GİZLİ OYLAMA KONULARI

Grup genel kurulunca yapılacak grup başkanı, başkanvekilleri ve grup yönetim kurulu asıl ve yedek üye seçimleri ile belli konularda bağlayıcı nitelikteki kararlar, gizli oylama ile sağlanır. Grupça yapılacak seçimlerde eşit oy çıkması halinde, sonuç alınıncaya kadar oylama tekrarlanır. Bağlayıcı grup kararlarının güven oylaması gibi istisnai olması esastır. Bu hususlar, Grup İç Yönetmeliğinde gösterilir.

27.7: TBMM PARTİ GRUP İÇ YÖNETMELİĞİ

Grubun iç yönetimi, çalışma usul ve esasları ile grup yönetiminin yukarıda sayılanlar dışındaki görev ve yetkileri, Grup Genel Kurulu tarafından çıkarılacak Parti TBMM Grup İç Yönetmeliğinde gösterilir. Grup İç Yönetmeliği üye tam sayısının salt çoğunluğu ile kabul edilir ve bir örneği TBMM Başkanlığına sunulur.

27.8: PARTİLİ BAKANLAR HAKKINDA GRUP İÇİ GÜVEN OYLAMASI

Partili bakanlar kurulu üyeleri, çalışmalarında hukuka, yürürlükte olan mevzuata, Partinin genel politikaları ile temel ilkelerine ve hükümet programına uygunlukta gerekli özeni göstermek zorundadırlar. Yukarıda yazılı ilke ve kurallara aykırı tutum ve uygulama içinde olan grup üyesi bakan veya bakanlar kurulu hakkında, TBMM Parti Grubunda güven oylaması yapılabilir. Güven oylaması istemi, üyenin bizzat kendisi tarafından talep edilebileceği gibi, Grup Yönetim Kurulu veya Grup Genel Kurulu yahut GİK tarafından da talep edilebilir. Güven konusunun müzakere edilebilmesi için karar alacak kurulun üye tam sayısının salt çoğunluğunun oyu gereklidir. Bakanın güvensizlik oyu ile düşürülebilmesi için TBMM Parti Grubunda yapılacak gizli güvensizlik oylamasında grup üye tam sayısının salt çoğunluğunun oyu gerekir. Grupta düşürülen bakan, üç gün içinde bakanlıktan istifa etmez ise Partiden istifa etmiş sayılır.

İL GENEL MECLİSİ GRUPLARI

MADDE 28:

İl genel meclisi grubu, her ilde Partili il genel meclisi üyelerinden oluşur. İl genel meclisi parti grupları, bir grup başkan vekili ile bir sekreter seçerek çalışırlar. Başkanvekili, Parti teşkilatı ile grup arasındaki koordinasyonu sağlar. Konu ve sorunlar, Parti Tüzük ve Programı çerçevesinde grupta görüşülür, varılan sonuca göre genel kurulda hareket edilir. Bağlayıcı grup kararları gizli oylama ile alınır ve Partili üyeler uymak zorundadır.

BELEDİYE MECLİSİ GRUPLARI

MADDE 29:

Belediye meclisinde, Partili belediye başkanı ve partili meclis üyeleri Belediye Meclisi Parti Grubunu oluştururlar. Belediye meclisi parti grupları, bir grup başkanvekili ile bir sekreter seçerek çalışırlar. Başkanvekili, Parti teşkilatı ile grup arasındaki koordinasyonu sağlar. Konu ve sorunlar, Parti Tüzük ve Programı çerçevesinde grupta görüşülür, varılan sonuca göre hareket edilir. Gizli oylama ile alınan bağlayıcı grup kararlarına, Partili belediye başkanı hariç, grubun üyeleri uymak zorundadırlar.

İL GENEL MECLİSİ VE BELEDİYE MECLİSİ GRUPLARINA İLİŞKİN ORTAK HÜKÜMLER

MADDE 30:

İl ve ilçe başkanları il veya ilçelerindeki il genel meclisi ve belediye meclisi üyelerini, Partinin yerel politikalarının tespiti ve çalışmaların gözden geçirilmesi için, çalışmalar hakkında bilgi edinmek için her zaman toplantıya çağırabilirler. Bu toplantılara, Parti teşkilat kademe başkanı başkanlık eder.

II- YARDIMCI KURULUŞLAR

KADIN KOLLARI

MADDE 31:

31.1: KADIN KOLLARINA ÜYELİK

Tüzüğün 2. bölümünde yazılı şartlara göre Parti üyeliğini kazanmış her kadın, kadın kolu üyeliğine mahsus deftere kaydı yapılmakla kadın kolu üyeliğini kazanmış olur. İlçe üye kayıt defterinde üyelik kaydı olmayanların, doğrudan kadın kollarına üyelik kaydı yapılamaz. Parti üyelerinden yukarıda yazılı nitelikleri taşıyanların, Genel Merkez tarafından hazırlanmış ve il başkanlığı tarafından onaylanmış ve mühürlenmiş 'Kadın Kolu Üye Defteri' adı ile tanımlanan özel deftere üyelik yazımları yapılır. Böylece kadın üyeliği kazanılmış olur. Kayıtlar, köy veya mahalle düzeni içinde ve sıra numarası verilerek yapılır. Kaydın yanına ilgilinin Parti üyelik numarası ile mahallesi de, karşılıklı kontrol yapabilmek amacıyla ayrı bir sütunda belirtilir.

31.2: İLÇE KADIN KOLU

İlçe Kadın Kolu, ilçe yönetim kurulu tarafından atanır ve başkanı dahil; nüfusu 20.000'e kadar olan ilçelerde 7, 20.000 - 50.000 arası 9, 50.000'den fazla ilçelerde 11 üyeden oluşur. Bu sayılar, Genel Merkez Kadın Kolu tarafından ilçe bazında arttırılabilir.

31.3: İL KADIN KOLU

İl Kadın Kolu, il yönetim kurulunun teklifi ve Genel Merkez Kadın Kolunun onayı ile belirlenen başkanı dahil; nüfusu 500.000'e kadar olan illerde 11, 500.000 - 1.000.000 arası 15, 1.000.000'dan fazla olanlarda 21 üyeden oluşur. Bu sayılar, Genel Merkez Kadın Kolu tarafından il bazında arttırılabilir.

31.4: GENEL MERKEZ KADIN KOLU

Genel Merkez Kadın Kolu, Genel İdare Kurulu'nun belirleyeceği 30 asıl ve 15 yedek üyeden oluşur. Bu miktar GİK kararıyla artırılıp azaltılabilir. Genel Merkez Kadın Kolu, Genel Başkanın belirleyeceği Genel Başkan Yardımcısına ve Genel İdare Kuruluna bağlı olarak çalışır.

Kadın Kolu, kuruluşunu takip eden 7 gün içerisinde Genel Başkan veya ilgili Genel Başkan Yardımcısı başkanlığında toplanarak, Genel Merkez Kadın Kolu Başkanı ve Yürütme Kurulu Üyelerini tespit eder ve aralarında görev taksimatı yaparlar.

Genel Merkez Kadın Kolu, bağlı olduğu Genel Başkan Yardımcısının onayı ile İl ve İlçe Kadın Kolu teşkilatlarının başkan ve üyelerini kısmen veya tamamen görevden almaya ve yerine atama yapmaya yetkilidir.

Genel Merkez Kadın Kolunun çalışma esaslarını Genel İdare Kurulu belirler.

GENÇLİK KOLLARI

MADDE 32:

32.1: GENÇLİK KOLLARINA ÜYELİK

Tüzüğün, ikinci kısmında yazılı şartlara göre Parti üyeliğini kazanmış ve 33 yaşından büyük olmayan her üye, ayrıca gençlik kolu üyeliğine mahsus deftere kaydedilmekle gençlik kolu üyeliğini kazanmış olur. 33 yaşını dolduranların gençlik kolları üyeliği sona erer.

32.2: İLÇE GENÇLİK KOLU

İlçe Gençlik Kolu, ilçe yönetim kurulu tarafından atanır ve başkanı dahil; nüfusu 20.000'e kadar olan ilçelerde 7, 20.000 - 50.000 arası 9, 50.000'den fazla olanlarda 15 üyeden oluşur. Bu sayılar Genel Merkez Gençlik Kolu tarafından ilçe bazında arttırılabilir.

32.3: İL GENÇLİK KOLU

İl Gençlik Kolu, İl Yönetim Kurulunun teklifi ve Genel Merkez Gençlik Kolunun onayı ile belirlenen başkanı dahil; nüfusu 500.000'e kadar olan illerde 11, 500.000 - 1.000.000 arası 15, 1.000.000'dan fazla olanlarda 25 üyeden oluşur. Bu sayılar, Genel Merkez Gençlik Kolu tarafından il bazında arttırılabilir.

32.4: GENEL MERKEZ GENÇLİK KOLU

Genel Merkez Gençlik Kolu, Genel İdare Kurulunun belirleyeceği 30 asıl ve 15 yedek üyeden oluşur, bu miktar GİK kararı ile artırılabilir, azaltılabilir. Genel Merkez Gençlik Kolu, Genel Başkanın belirleyeceği Genel Başkan Yardımcısına ve Genel İdare Kuruluna bağlı Olarak Çalışır.

Gençlik Kolu, oluşumunu takip eden 7 gün içerisinde Genel Başkan veya ilgili Genel Başkan Yardımcısı başkanlığında toplanarak, Genel Merkez Gençlik Kolu Başkanı ve Yürütme Kurulu Üyelerini tespit eder ve görev taksimatı yapar.

Genel Merkez Gençlik Kolu, bağlı olduğu Genel Başkan Yardımcısının onayı ile İl ve İlçe Gençlik Kolu teşkilatlarının başkan ve üyelerini kısmen veya tamamen görevden almaya ve yerine atama yapmaya yetkilidir.

Genel Merkez Gençlik Kolunun çalışma esaslarını Genel İdare Kurulu belirler.

DİĞER YARDIMCI KURULUŞLAR

MADDE 33:

Uygun görülen yerlerde, hangi teşkilat kademesine bağlı olarak çalışacağı Genel İdare Kurulu kararı ile belirlenen gerekli yan kuruluşlar kurulabilir. Bu kuruluşların çalışma esasları, GİK tarafından düzenlenir.

III- İHTİYARİ KURULUŞLAR

AR-GE BİRİMİ VE DİĞER KURULUŞLAR

MADDE 34:

Her konu ve alanda çalışmak üzere hukuk bürosu, basın bürosu, seçim bürosu gibi hizmet ve faaliyetin gerekli kıldığı bürolar veya merkezler oluşturulabilir.

Toplumsal hayatın bütün alanlarında çalışmalar yapmak üzere Genel Başkanına bağlı Araştırma Geliştirme Merkezi (ARGE) oluşturulabilir. Bu büro ve merkezler için gerekli kadrolar, Merkez Yürütme Kurulunca belirlenir. Benzeri büro ve merkezler, duyulan ihtiyaca göre il ve ilçe yönetim kurulu kararıyla alt kademelerde de oluşturulabilir.

IV. YURT İÇİ VE YURT DIŞI TEMSİLCİLİKLERİ YURT İÇİ TEMSİLCİLİKLERİ

MADDE 35:

35.1: KÖY, MAHALLE VE SANDIK BÖLGESİ TEMSİLCİLİKLERİ

Mahalle ve köy sandık bölgesi; Parti çalışmalarının temel zeminidir. Partinin ve Programının tanıtılması, seçmenin tenkit ve taleplerinin tespit edilerek rapor edilmesi, verilecek görevlerin yapılması için, ilçe teşkilatlarınca Parti üyeleri arasından köy, mahalle ve sandık bölgesi temsilciliği veya üç kişiden az olmayan temsilci kurulları oluşturulabilir. Bu

kurullarda kadın ve gençlik kollarının, asgari birer temsilci ile temsil edilmelerine özen gösterilir. İl yönetim kurulları, seçim çevrelerinde, seçim dönemlerinde veya sair zamanlarda seçim çevrelerindeki her tür seçim çalışmalarını yönetecek kurullar oluşturabilirler.

YURTDIŞI TEMSİLCİLİKLERİ

MADDE 36:

Vatandaşlarımızın ve ilişkilerimizin yoğun olduğu ülkelerde, o ülkelerin mevzuat ve uygulamalarını gözeterek, gerek görülen yerleşim yerlerinde, ilgili Genel Başkan Yardımcısının teklifi üzerine, Avrupa Birliği ülkelerinin başkentleri ile ekli listede isimleri yazılı ülke ve yerlerde Genel İdare Kurulu'nun kararıyla yurt dışı temsilcilikleri oluşturulur.

a) Vatandaşlarımızın Yoğun Olduğu Ülkelerdeki Temsilcilikler

b) Milli Menfaatlerimiz Açısından Türkiye'nin Doğru Tanıtımının Yapılması Gereken Ülkelerde Kurulan Temsilcilikler.

B - HİZMET YERLERİ

MADDE 37:

Parti teşkilatları, o teşkilata bağlı olarak oluşturulan Parti binalarında hizmet verirler. Ayrıca o teşkilata bağlı hizmet binaları dışında lokal, irtibat bürosu ve benzeri hizmet yerleri açabilirler. Milletvekili, belediye başkanlığı ile belediye ve il genel meclisi üyesi adayları da kendi adlarına tanıtım bürosu açabilirler. Teşkilatlar, Partiye ait hizmet yerleri dışındaki yerlerde de her türlü Parti faaliyeti yapabilirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SEÇİMLER

SEÇİMLERE KATILMA

MADDE 38:

Yapılacak her türlü seçime tamamen veya kısmen katılıp katılmamasına karar verme yetkisi, Genel İdare Kuruluna aittir.

Yapılacak seçimle ilgili herhangi bir kararın alınmamış olması, Partinin her yerde seçime katılacak olduğu anlamına gelir.

MİLLETVEKİLİ ADAYLIK BAŞVURUSU VE ÖN İNCELEME

MADDE 39:

Milletvekilliği adaylığı için başvuru tarihleri, Genel İdare Kurulunca ilan edilir. Adaylık başvurusu, GİK başka türlü karar vermiş olmadıkça, doğrudan genel merkezdeki ilgili birime veya il başkanlıklarına bizzat alındı belgesi karşılığı yapılır. Adaylık başvuruları tamamlandıktan sonra Merkez Yürütme Kurulunca, adaylar hakkında yasal nitelikler ve uygunluk açısından gerekli ön inceleme yapılarak veya oluşturulacak bir komisyona yaptırılarak, adaylık değerlendirmesine alınacakları gösterir liste hazırlanarak, Genel İdare Kuruluna sunulur. Genel İdare Kurulu, gerekli incelemeyi yaparak ön seçim, teşkilat yoklaması ve merkez yoklamasına katılabilecek aday adayları listelerini seçim çevresi esasına göre tespit eder.

ADAY TESPİT VE SIRALAMA USÛLLERİ

MADDE 40:

Genel, kısmi veya ara milletvekili seçiminde, Tüzüğün 38. maddesine göre belirlenen aday adayları ve seçime gidildiği tarihte milletvekili ve belediye başkanı olanların liste sıralamaları;

a) Ön Seçim,

b) Teşkilat Yoklaması,

c) Merkez Yoklaması usullerinden birinin, birkaçının veya tamamının uygulanması suretiyle yapılır. Hangi seçim çevresinde hangi usulün uygulanacağına Genel İdare Kurulu karar verir.

40.1: ÖN SEÇİM USULÜ

Ön seçim, her seçim çevresinde Siyasi Partiler Kanununda yazılı usul ve esaslara göre, o seçim çevresinde Partiye kayıtlı bütün üyelerin ön seçim seçmeni olarak; yargı gözetim ve denetimi altında gizli oy, açık tasnif esasına göre yapacakları seçimle Parti adaylarını ve liste sıralamalarını belirlemeleridir.

40.2: TEŞKİLAT YOKLAMASI USULÜ

Teşkilat yoklaması, Tüzüğün 34. maddesine göre aday adaylıkları kabul edilenlerin, teşkilat yoklaması seçmeni olarak nitelenen Partililer tarafından, Siyasi Partiler Kanununda yazılı usul ve esaslara göre yargı gözetim ve denetimi altında gizli oy, açık tasnif esasına göre, aday ve liste sıralamasının yapılmasıdır.

Teşkilat yoklaması seçmenleri; yoklamanın yapılacağı seçim çevresinde oturmakta olan ve Parti üyeliği devam eden:

a) Parti kurucuları,

b) Eski bakan ve milletvekilleri,

c) Parti üyesi il ve ilçe belediye eski başkanları,

d) İlin partili bakan ve milletvekilleri,

e) İl ve ilçe başkanları ile yönetim kurullarının asıl üyeleri,

- f) İl disiplin kurulu başkanı ile asıl üyeleri,
- g) Partili belediye başkanları ve belediye meclisi üyeleri,
- h) Partili il genel meclisi üyeleri,
- i) Parti yan kuruluşlarının il ve ilçe yönetim kurulları başkanları ile yönetim kurullarının asıl üyeleri,
- j) İlin büyük kongre asıl delegeleri
- k) İlçe ve il kongresi asıl delegeleri,
- l) Partinin teşkilat yoklaması tarihinden en az altı ay önce belirlenmiş ve görevi devam etmekte olan mahalle ve köy temsilcileridir. Kuruluştan sonraki ilk seçimde bu şart aranmaz. İl içinde birden fazla seçim çevresi olması halinde, yukarıda yazılı teşkilat yoklama seçmeni, üye olarak kayıtlı olduğu ilçenin yer aldığı seçim çevresinde ve sadece bir oy kullanabilir.

40.3: MERKEZ YOKLAMASI USULÜ

Merkez yoklaması usulü, Tüzüğün 38. maddesine göre aday adaylıkları kabul edilenlerin, seçim çevrelerine göre aday ve liste sıralamalarının, doğrudan Genel İdare Kurulu tarafından yapılmasıdır.

ADAY LİSTELERİNDE BOŞALMANIN DOLDURULMASI

MADDE 41:

İstifa, ölüm ve kısmi iptal gibi nedenlerle aday listelerinde boşalma olması halinde, sıralama ön seçim veya teşkilat yoklaması usullerinden biri ile yapılmış ise, boşluk liste sonuna kaydırılarak en çok oy almış liste dışı adayın listeye dahil edilmesiyle doldurulur. Ön seçim veya teşkilat yoklaması, tümünden veya seçim çevresi ölçeğinde en az 1/3 oranında iptal edilmiş ise, boşalan adaylıkları tamamlamaya Genel İdare Kurulu yetkilidir. Merkez yoklaması usulü ile yapılan listelerde meydana gelebilecek boşalmalarda liste kaydırması yapılmaz. Boşalan sıra, Genel İdare Kurulunun belirlediği ismin bildirilmesiyle doldurulur.

MİLLETVEKİLİ SEÇİMİNDE MERKEZ ADAYLIĞI

MADDE 42:

Aday tespit ve sıralama işleminin, ön seçim veya teşkilat yoklaması usullerinden biri ile yapılmasına karar verilmiş olması hallerinde, TBMM toplam üye sayısının %5'ini aşmamak üzere ilini, seçim çevresini ve liste sırasını ön seçim veya teşkilat yoklamasından önce Yüksek Seçim Kuruluna bildirmek koşuluyla merkez adayı göstermeye Genel Başkan yetkilidir. Ön seçim veya teşkilat yoklamasının kısmi uygulanması halinde Genel Başkanın göstereceği merkez adayı sayısı, ön seçim veya teşkilat yoklaması yapılan seçim çevrelerinden seçilecek milletvekili sayısı toplamının %5'ini aşamaz. Bir seçim çevresinde 15 den az milletvekili seçilecekse birden fazla ve 5 veya daha az milletvekili seçilecek seçim çevrelerinde merkez

adayı gösterilemez. Merkez adayı gösterilecek olanlar, ön seçim veya teşkilat yoklamasına katılmazlar.

YEREL SEÇİMLERDE ADAYLIK VE ÖN İNCELEME

MADDE 43:

Adaylık başvuruları, seçim takvimine göre Genel İdare Kurulunca belirlenecek tarihler arasında büyükşehir ve il belediye başkan adaylığı için Genel Başkanlığa, ilçe ve belde belediye başkan adaylığı için ilgili il yönetim kurulu başkanlığına, belediye ve il genel meclisi adaylığı için ilgili ilçe yönetim kurulu başkanlığına alındı belgesi karşılığı bizzat yazılı olarak yapılır. Büyükşehir ve il belediye başkan aday adaylarıyla ilgili ön seçim veya teşkilat yoklamasına katılacakları belirleme işlemi olan ön inceleme yapma ve karar alma yetkisi, Genel İdare Kuruluna aittir. İlçe ve belde belediye başkan aday adaylarıyla ilgili ön inceleme işlemi, ilgili il yönetim kurulunca yapılır. İl Yönetimince yapılacak ön inceleme işlemi, Genel İdare Kurulu onayı ile ilçe yönetiminin yapacağı ön inceleme işlemi ise il yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Bu şekilde onay yetkisi olan kurullar, gerek gördükleri değişiklikleri yapabilirler.

YEREL SEÇİM ADAY TESPİT VE SIRALAMA USÜLÜ

MADDE 44:

Ön inceleme sonucu oluşacak aday adayları arasından, belediye başkan adayları ile belediye ve il genel meclisleri adayları ve sıralamaları, Tüzüğün 38. maddesinde yazılı usullerden birinin, birkaçının veya tamamının, aynı seçimde seçim çevresi ölçeğine göre aynı anda ve bir arada yahut ayrı ayrı kısmi veya tam olarak uygulanması suretiyle hangi yöntemle yapılacağı, Genel İdare Kurulunca kararlaştırılır.

YEREL SEÇİMLERDE ÖN SEÇİM, TEŞKİLAT VE MERKEZ YOKLAMASI

MADDE 45:

Yerel yönetim ön seçiminde ön seçim çevresi, belde belediye başkanı ve belde belediye meclisi üyeleri için belde belediyesi sınırları; ilçe belediye başkanı ve ilçe belediye meclisi üyeleri için ilçe belediyesi sınırları; il genel meclisi üyeleri için ilçenin mülki idare sınırları; büyükşehir ve il belediye başkanları için ilin belediye sınırlarıdır. Ön seçimlerde büyükşehir ve il belediye başkan adaylığı için, Partinin il belediyesi sınırları içindeki teşkilat kademelerinde kayıtlı bütün üyeleri; ilçe belediye başkanı ile ilçe belediye meclisi adaylıkları için ilçenin belediye sınırları içinde kayıtlı bütün üyeleri; il genel meclisi adaylıkları için ilçenin mülki sınırları içinde Partiyeye kayıtlı bütün üyeleri, belde belediye başkanı ve belde belediye meclisi adaylıkları için belde belediyesi sınırları içinde kayıtlı bütün üyeler, ön seçim seçmeni olarak Mahalli İdareler Seçimi Kanunu ile Siyasi Partiler Kanununda, Parti Tüzüğünde ve ilgili mevzuatta yazılı ön seçime ilişkin usul ve esaslara göre kullanacakları oylarla belediye başkan adayı ile belediye ve il genel meclisi asıl ve yedek adaylarını sıralama yaparak belirlerler.

Teşkilat yoklaması: Tüzüğün 40.2 bendinde yazılı teşkilat yoklaması seçmenlerinden, büyükşehir sınırları içinde oturanlar büyükşehir belediye başkanı, il belediyesi sınırları içinde oturanlar il belediye başkanlığı ve il belediye meclisi üyeliği adaylığı teşkilat yoklama

seçmenidirler. İlçe belediye başkan adayları ile belediye ve il genel meclisi üyeliği adaylarının teşkilat yoklaması seçmenleri, Tüzüğün 40.2 bendinde yazılı teşkilat mensuplarından ilgili ilçede oturanlar ile ilgili ilçe kademesi ve ilçe yan kuruluşları üyeleri teşkilat yoklaması seçmeni olarak oy kullanırlar.

Ön seçim veya teşkilat yoklamasında eşit oy alanların liste sırası, çekilecek kur'a ile belirlenir. Merkez yoklaması, adayların Genel İdare Kurulu'nca doğrudan veya bu kurulun yetki devri halinde belediye başkan adaylarının il yönetim kurullarınca, belediye ve il genel meclisi adaylarının ise ilçe yönetim kurullarınca tespit ve sıralamalarının yapılmasıdır. Belediye meclisi kontenjan adayları, Genel İdare Kurulunca veya bu kurulca yetki verilmiş olması halinde il veya ilçe yönetim kurullarınca belirlenir. Aday listelerinde meydana gelecek boşalmalar, yoklamayı yapmakla yetkili kılınan organın bildireceği isimle doldurulur.

ALT KADEME TEŞKİLAT YÖNETİCİSİNİN ADAY ADAYLIĞI

MADDE 46:

Adayların ön seçim veya teşkilat yoklaması usullerinden birisi ile belirlendiği hallerde, görev yaptıkları yerden aday adayı olan il ve ilçe teşkilat başkan ve yönetim kurulu üyelerinin, seçim takviminde belirtilen süre içinde görevlerinden istifaları zorunludur.

PARTİDE KAYITLI OLMAYANLARIN ADAYLIK BAŞVURUSU

MADDE 47:

Milletvekili ve yerel seçimlere aday adaylığı için Parti üyesi olma şartı aranmaz. Parti üyesi olmadan aday gösterilip seçilenler, Parti üyeliliğine alınmış sayılırlar. Milletvekili seçilenlerin üyelik kayıtları tüzüğün 11. maddesi gereği Genel Merkezce ikmal ettirilir. Diğerleri ise, üyelik kaydı için gereken evrakları, seçim sonuçlarının ilanından sonra on gün içinde ilgili ilçeye verirler ve kayıt işlemlerini ikmal ettirirler.

SEÇİLMİŞ OLANLARIN YENİDEN ADAYLIĞI

MADDE 48:

Parti listelerinden aday gösterilip seçilmiş olan belediye başkanları ve milletvekilleri, en fazla dört dönem aday gösterilebilir. Merkez adayı olarak seçilmiş olan kimse, aynı usulle tekrar aday gösterilmez. Bu hüküm Genel Başkan için geçerli değildir.

SEÇİM İŞLERİ YÖNETMELİĞİ

MADDE 49:

Tüzükte, yönetmelikle düzenleme yapılacağı belirtilen konular dâhil, Kanun ve Parti Tüzüğüne aykırı olmamak şartıyla, genel veya kısmı yerel ve milletvekili seçimlerinde adayların başvuru usul ve esasları, ön seçim ve teşkilat yoklamalarıyla ilgili konularda gerek adaylar ve gerekse seçimlerle ilgili olup, açık olmayan veya Tüzükte gösterilmeyen diğer konularda nasıl hareket edileceği, Genel İdare Kurulunca çıkarılacak Seçim İşleri Yönetmeliği ile düzenlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

MALİ İŞLER

MALİ HÜKÜMLER

- GELİRLER

MADDE 50:

50.1: GELİRLER VE GELİR KAYNAKLARI

1 - Giriş ve Üyelik Aidatı: Giriş aidatı, 5 TL den az, yasaya göre yapılabilecek bağış miktarı üst sınırından fazla olamaz. Üyelik aidatı, aylık veya yıllık olarak ödenir. Giriş ve üyelik aidatının taban ve tavan miktarlarıyla ilgili olarak kanuni sınırlar içinde olmak üzere aidat miktarlarını belirlemeye GİK yetkilidir. Üye adayı Giriş Beyannamesini imzalarken, yukarıdaki limitler arasında ödemeyi taahhüt ettiği aidatı belirtir.

Üye hakkında, aidat borcu nedeniyle geçici ve kesin ihraç disiplin cezaları verilemez. Aidat borcu olması, aksi Genel İdare Kurulunca kararlaştırılmış olmadıkça, Parti içi seçme ve seçilme hakkını kullanmaya mani değildir. Bu konuda yapılacak kayıtlamanın geçerli olması için borçlu üyeye 10 günlük süre içeren yazılı uyarı yapılmış olması gerekir.

2 - Milletvekilliği Aidatı: Partili milletvekillerinin ödeyeceği aidattır. Bu aidatın miktarı ile ne kadarının grup giderlerine, ne kadarının Parti Genel Merkezine ayrılacağına TBMM Parti Grubu'nca karar verilir. Ancak bu aidatın yıllık miktarı, milletvekili ödeneğinin net bir aylık tutarını aşamaz. Parti grubunun olmaması halinde aidat miktarı, Genel İdare Kurulunca kararlaştırılır. Ancak bunun yıllık miktarı, milletvekillerine ödenen aylık net ödenek tutarının yarısını aşamaz.

3 - Tanıtıcı Unsur ve Yayınların Satışından Sağlanacak Gelirler: Satış fiyatları yasa gereği Genel İdare Kurulu'nca belirlenecek olan Parti bayrağı, rozeti, flaması ve benzeri rumuz ve unsurların satışları ile Parti yayınları, üye kimlik kartları, Parti defter, makbuz ve kâğıtlarının sağlanması karşılığında elde edilecek gelirlerdir.

4 - Etkinliklerden Sağlanacak Gelirler: Genel Merkezin oluru ile Parti kademe organları tarafından düzenlenecek sosyal etkinliklerden elde olunacak gelirlerdir. Bu etkinliklerden nasıl gelir temin edileceği vb. mali hususlar, faaliyetin yerel ve ulusal özelliğine göre, etkinliği düzenleyen kademe yönetim kurulunca kararlaştırılır.

5 - Aday Adaylarından Alınacak Özel Aidat: Milletvekili, belediye başkanlığı, belediye meclisi üyeliği ve il genel meclisi üyeliği aday adaylarından alınacak özel aidattır. Bu aidatın miktarı, yasadaki sınırlar içinde Genel İdare Kurulunca karara bağlanır.

6 - Mal Varlığından Elde Edilecek Gelirler: Genel İdare Kurulu, amaç ve çalışmalar için gerekli olan taşınmazları satın almaya, maliki olduğu taşınır ve taşınmaz mal varlığını satmaya, kiralamaya, her çeşit takyit yaptırmaya mezun ve yetkilidir. Bu faaliyetlerden elde edilecek gelirler, Parti gelirleridir.

7 - Bağışlar; 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 66. maddesi hükümlerine uygun olarak yapılacak bağışlarla elde edilecek gelirlerdir.

8 - Hazine Yardımları: Şartları taşıması halinde Hazinece Partiye yapılacak yardımlardır. Hazine yardımının en az %30'u, il ve ilçe teşkilatlarına gönderilir.

50.2: GELİRLERİN SAĞLANMASI USULÜ

Partinin bütün gelirleri, Parti tüzel kişiliği adına yapılır ve kabul edilir. Partinin Genel Merkezi ile bütün teşkilat kademe organlarının kabul ve tahsil edilecek gelirler, Genel İdare Kurulunca bastırılan, seri ve sıra numaraları belli olan makbuz karşılığı sağlanır. Bastırılan bütün tahsilât makbuzları ile alt kademe organlarına gönderilecek tahsilât makbuzlarının seri ve sıra numaraları, genel muhasiplikçe bir deftere yazılarak takip edilir.

Teşkilat kademeleri, aldıkları ve kullandıkları makbuzlar nedeniyle Genel İdare Kuruluna karşı mali sorumluluk taşırlar. Sağlanan gelirin türü ve miktarıyla, gelirin sağlandığı kimsenin adı, soyadı ve adresi, makbuzu düzenleyeninin sıfatı, adı, soyadı ve imzası, makbuz ile dip koçan veya kopyasında yer alır. Makbuzların asıl kısımlarıyla kopyalarında ve dip koçanlarında aynı seri ve sıra numarası bulunur. Makbuz dip koçan veya kopyalarını saklama süresi, Anayasa Mahkemesinin ilk inceleme kararının Partiye bildirim tarihinden itibaren beş yıldır.

- GİDERLER

MADDE 51:

51.1: GİDERLERİN YAPILMA USULÜ

Partinin amaçlarına aykırı harcama yapılamaz. Partinin bütün giderleri Parti tüzel kişiliği adına yapılır. Siyasi Partiler Kanunu'nun 70. maddesinde yazılı miktarı aşan bütün harcamaların makbuz veya fatura gibi bir belge ile tevsiki gereklidir. Harcamalar, gideri yapan kademe göre yetkili organın kararıyla yapılır. Acil hallerin gerekli kıldığı harcamanın Parti muhasebesine girebilmesi için, yetkili organ kararı ile olura bağlanması gerekir. Ancak yetkili organca onaylanmış ve teşkilat kademe bütçesinde bulunması şartıyla mevzuatta belirtilen miktarı geçmeyen harcamalar ile genel tarifeye bağlı giderler için ayrıca karar alınmasına gerek yoktur. Parti kademe teşkilatları, bağlı buldukları üst kademe, gelir ve giderleri hakkında altı ayı geçmeyen sürelerde hesap bildirimini yapmak zorundadırlar.

51.2: MUHAFAZA VE HARCAMALARDAN DOĞAN MALİ SORUMLULUK

Elde edilen gelirlerin, demirbaş eşya ve malzemelerin muhafazası ile yapılacak harcamalar, sözleşmeler ve girişilecek yükümlülükler; Genel Merkezde Parti tüzel kişiliği adına, illerde il yönetim kurulu, ilçelerde ilçe yönetim kurulu adına bu Tüzükte yetkili kılınmış veya adına iş yapılan organca işin niteliğine göre yetkilendirilmiş kişi yahut kurulca sağlanır ve yapılır.

Parti alt kademe yönetim organları, üst kademe ve Genel Merkeze karşı muhafaza ve harcamadan ötürü şahsen ve müteselsilen sorumludurlar. Parti tüzel kişiliği adına sözleşme yapılmasına ve yükümlülük altına girilmesine ilişkin usul ve esaslar, Genel İdare Kurulunca

tespit edilir. Bu esaslara aykırı olarak veya Genel İdare Kurulunun yazılı oluru ile yetkili kılmadığı yahut sonradan bir kararla onaylamadığı alt kademe organlarının yaptıkları sözleşmeler ve giriştikleri yükümlülüklerden dolayı Parti tüzel kişiliği hiçbir surette sorumlu tutulamaz; Genel İdare Kurulu veya Genel Başkan yahut Parti tüzel kişiliği aleyhine sorumluluk yollarına başvurulamaz. Yetkilendirilmeksizin veya oluru sağlanmamış işlem ve eylemlerden doğan sorumluluk, sözleşme veya yükümlülük getiren işlem altında imzası olan kişi veya kişilere aittir.

51.3: BÜTÇENİN HAZIRLANMASI VE ONAYLANMASI

Her il kademe yönetimi, bağlı ilçeleri de kapsayacak şekilde gelir tahminleri ile gider miktarlarını gösteren bir yıllık bütçe hazırlar ve ilgili takvim yılından önceki ekim ayı sonuna kadar genel merkeze gönderir. İllerden gelen bütçeler ile aynı süre içinde hazırlanacak Genel Merkez bütçesi, en geç ilgili takvim yılından önceki aralık ayı sonuna kadar Genel İdare Kurulu tarafından incelenir ve karara bağlanır. Yapılan bu işlemin bütünü, Partinin yıllık tahmini bütçesini oluşturur.

51.4: KESİN HESABIN HAZIRLANMASI VE ONAYLANMASI

Her il yönetimi, bağlı ilçeleri de kapsayacak şekilde bütçe yılını izleyen nisan ayı sonuna kadar, bir önceki yıla ait bütçe uygulama sonuçlarını gösteren kesin hesabını hazırlar ve Genel Merkeze gönderir. Genel Merkez de aynı sürede kesin hesabını hazırlar ve illerden gelenlerle birlikte, incelenip birleştirilerek karara bağlanmak üzere Genel İdare Kuruluna sunar. Bu işlemlerin tamamı, Partinin kesin hesabını oluşturur.

51.5: KESİN HESABIN BİLDİRİMİ

Genel Merkez, Genel İdare Kurulu tarafından incelenerek birleştirilen ve karara bağlanan Partinin kesin hesabı ile her ile ait kesin hesap evrak örneğinin onaylı birer suretini, haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesine verir ve bir örneğini ise bilgi amacıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderir.

ALTINCI BÖLÜM

DENETİM

MADDE 52:

Genel İdare Kurulu, Partinin bütün teşkilatını doğrudan veya görevlendireceği elemanlar aracılığıyla, kademe organları da kendilerine bağlı alt kademe organları ile kademesindeki Parti yan kuruluşlarını, yan kuruluş merkez teşkilatları ise, kendisine bağlı bütün alt kademe kuruluşlarını, Tüzük ve Partinin amaç ve ilkelerine uygunluk açısından teftiş ve denetime yetkili ve görevlidirler.

Teftiş ve denetimin usul ve esasları, GİK tarafından düzenlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

HÜKÜMET KURMA

HÜKÜMETLE İLGİLİ KONULAR

MADDE 53:

53.1: HÜKÜMET KURMA YETKİSİ

Tek başına veya koalisyon halinde hükümet kurmak, hükümetten yahut koalisyondan ayrılmaya karar vermek GİK'nun yetkisindedir. Hükümet kurma görevi verilen Genel Başkan veya Partili milletvekili, Genel İdare Kurulu üyeleri ve TBMM Parti Grubu birlikte toplanarak istişarede bulunurlar. Hükümet üyeleri, hükümeti kurma görevi verilmiş kişi tarafından belirlenir.

Koalisyon hükümetinden ayrılma kararı verilmesi halinde, grup üyesi veya Parti kontenjanından açıktan atanmış bakanlar, en geç üç gün içinde hükümet üyeliğinden istifa ederler. Aksi takdirde Partiden istifa etmiş sayılırlar.

53.2: MYK ÜYESİNİN BAKANLIĞI

Bakanlar Kurulu üyeliğine atanan MYK üyesi, MYK üyeliğinden güven oylamasını takip eden üç gün içinde ayrılır; süresinde istifa etmeyen Bakanlar Kurulu üyesi, MYK üyeliğinden istifa etmiş sayılır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

PARTİ DEFTERLERİ

MADDE 54:

PARTİ DEFTERLERİ

54.1: ÜYE KAYIT DEFTERİ

İlçe yönetimlerinde, Genel Merkez tarafından hazırlanan Üye Kayıt Defterleri tutulur. Üyeler, mahalle ve köy esasına göre sıra numarası verilerek üye defterlerine kaydedilir. Üye giriş beyannameleri iki nüsha düzenlenir ve üzerine üye defterinde yer alan kayıt sıra numarası yazılarak asıl nüshası bir dosyada muhafaza edilir. Kopyası ise aynı şekilde muhafaza edilmek üzere il başkanlığına gönderilir.

Meri mevzuata göre üyelik işlemleri için bilgisayar programlarından yararlanılabilir. Kaydedilen üyeler, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilmek üzere Genel Merkeze gönderilir.

54.2: KARAR DEFTERİ

Karar Defterine, kararlar tarih ve sıra numarasıyla kaydedilir. Kararlar oylamaya katılanlar tarafından imzalanır. Muhalif olan üye muhalefetini yazarak imza eder. İstek halinde karar örneği kendisine verilir. Kongre tarafından alınan kararları içeren kongre tutanak özetleri, karar defterine geçirilir. Bu karar ve özetler, kongre başkanlık divanı tarafından imzalanır.

54.3: GELEN VE GİDEN EVRAK KAYIT DEFTERLERİ

Gelen ve giden evrak tarih ve numara sırasıyla gelen ve giden evrak kayıt defterine kaydedilir ve gelen evrakın asılları ile gönderilen evrakın örnekleri bu tarih ve numaralar altında dosyalarda saklanır.

54.4: GELİR-GİDER DEFTERİ

Parti adına elde edilen gelirlerin alındığı ve yapılan giderlerin ne gibi işlere ve yerlere harcandığı gelir-gider defterine sıra ile ve belgeleri de belirtilerek geçirilir.

54.5: DEMİRBAŞ DEFTERİ

Parti adına alınan veya bağışlanan demirbaş eşyalar, taşıtların ve taşınmaz malların, ilgili belgeleri de belirtilerek tarih sırasına göre yazıldığı defterdir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER VE GEÇİCİ MADDELER

MADDE 55:

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

55.1: Her kademedeki Parti organı, karar defteri, gelen ve giden evrak defteri, gelir ve gider defteri ile demirbaş eşya defteri tutmak zorundadır. Üye kayıt defterleri yalnız ilçe yönetim kurulları tarafından mahalle ve köy esasına göre tutulur.

Bütün defterlerin sayfaları ve kaç sayfadan ibaret oldukları, teşkilatın bulunduğu yerin ilgili seçim kurulu başkanı tarafından mühürlenir ve tasdik edilir. Partiye giriş işlemlerini gösteren üyelik beyannamelerinin birer örneği, il ve ilçe kademesinde alfabetik sıra esasına göre tasnif edilerek bir dosyada saklanır.

55.2: Parti organları yetki ve görevlerini, GİK tarafından belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde Kanun ve Tüzüğe uygun şekilde, geçici veya sürekli olarak alt kademe organ veya makamlarına devredebilirler.

55.3: GİK, yapılacak işlemlerle ilgili ön görülmüş süreleri yasa hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla değiştirmeye yetkilidir.

55.4: Tüzüğün öngördüğü ve Tüzük uygulamaları için gerekli olan yönetmelikler MYK'nca hazırlanır, GİK'nun onayı ile yürürlüğe girer. TBMM Grup İç Yönetmeliği, Grup Yönetim Kurulunca hazırlanır ve TBMM Grubu Genel Kurulunun onayı ile yürürlüğe girer. Her

hangi bir konuda Tüzükte öngörülen yönetmeliğin çıkarılmamış olması, o alanda faaliyette bulunmayı engellemez ve geciktirmez

55.5: Büyük Kongre tarafından kabul edilen Program ve Tüzük değişiklikleri, yürürlük tarihi ile ilgili başka bir karar yoksa, kabulü tarihinde yürürlüğe girer.

55.6: Kurucular Kurulu; Kuruluş Bildirgesinde yer alan Parti Kurucuları ile bu Kurul tarafından ilk büyük kongreye kadar oluşturulacak Genel İdare Kurulu ile Yüksek Disiplin Kurulunun Parti Kurucuları dışından olan asil üyeleri, Genel Başkan ve Partili Milletvekillerinden oluşan kuruldur. Kurucular Kurulu ilk olağan büyük kongre yapılincaya kadar, bu Tüzüğe göre Parti Büyük Kongresinin sahip olduğu bütün hak ve yetkileri kullanır.

55.7: Önemli siyasi kararların söz konusu olduğu hallerde Parti içi referandum yapılabilir. Referandum Parti üyelerinin tamamını kapsayan genişlikte veya sadece teşkilatlarda görevli olanlarla sınırlı olmak üzere dar kapsamlı tutulabilir. Referanduma karar vermek, usul ve esaslarını belirlemek GİK'na aittir.

55.8: Her kademedeki Parti organları ile bu Tüzükte yazılı Parti görevine getirilenlerin adları ve soyadlarını, doğum yeri ve tarihlerini, meslek veya sanatlarını gösterir liste ile ikametgâhları ve nüfus cüzdan örnekleri, ilgili kademe birim başkanlığınca mahallin en büyük mülki amirliğine seçim veya atanmadan itibaren 15 gün içinde yazı ile bildirilir.

55.9: Sekizinci fıkrada yazılı seçim ve görevlerin, Genel Merkez organlarıyla ilgili olması halinde bildirim aynı şekilde ve aynı süre içinde doğrudan İçişleri Bakanlığı ile Cumhuriyet Başsavcılığına yapılır.

55.10: Tüzükte açıklık bulunmayan hallerde Türk Medeni Kanunu ve Siyasi Partiler Kanunu ile Dernekler Kanununun Siyasi Partiler Kanunu'na aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

MADDE 56:

GEÇİCİ MADDELER

56.1: Partinin tüzel kişilik kazanmasından sonra alt kademe teşkilatları oluşturuluncaya kadar, üyelik başvuruları MYK tarafından karara bağlanır ve bu işlere özgü dosyada muhafaza edilir. Bu şekilde yapılacak üye kayıt işlemleri, alt kademelerin oluşmasından sonra ekleri ile birlikte ilgili alt kademelere gönderilir. Alt kademeler, belirtilen şekilde yapılmış üye yazım işlemlerini üye kayıt defterlerine aynen kaydetmek zorundadırlar.

56.2: İlk Büyük Kongreyi Parti Kurucular Kurulu veya Genel Başkan, kuruluştan itibaren iki yıl içinde toplar. Büyük Kongrenin yapılmasına kadar Kurucular Kurulu, Büyük Kongrenin yetkilerine sahiptir. Kurucular Kurulu üyelerinin katılımı ile yapılacak ilk toplantı, en yaşlı kurucu üyenin başkanlığında en genç iki üyeden oluşan divan tarafından yönetilir. Kurucular Kurulu Genel Başkan, Genel İdare Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulu asıl ve yedek üyelerini seçer.

Kurucular Kurulunun, bu toplantısında ve Siyasi Partiler Kanununun 14. maddesine göre Olağan Büyük Kongre yetkisi ile yapacağı toplantıda seçilecek Genel İdare Kurulu (GİK) 25 asıl 13 yedek, Yüksek Disiplin Kurulu ise 7 asıl 4 yedek üyeden oluşur.

56.3: İlçe ve il kademe teşkilatlarının ilk kuruluşları, Genel Başkanın verdiği yetki ile sağlanır. Önce il veya ilçe başkanı olarak görev verilen kişiye Yetki Belgesi verilir. Bu kişinin oluşturacağı yönetim kurulu listesinin, yetkili makamlara verilmesi ile kurucu yönetim kurulu oluşmuş olur. Kurucu yönetim kurulları kendi kademelerinin kongrelerine kadar Tüzüğün kurula verdiği hak ve yetkileri kullanırlar. İlk kuruluşta, yönetim kurulu yedek üyeleri ve disiplin kurulu oluşturulması mecburiyeti aranmaz. İlk kuruluşta ilçe yönetim kurulları, başkanı dâhil en az 5 ve il yönetim kurulları, başkanı dâhil en az 7 asıl üye ile kurulabilir, yedek üye belirlemek zorunlu değildir. Bu şekilde kurulan ilçe ve il teşkilatında yönetim kurulu üyelerine birden ziyade görev verilmek suretiyle işler yürütülür.

Yapılacak ilk kongrede, yönetim kurulları Tüzüğün ilgili maddesinde yazılı sayılara göre oluşturulur.

56.4: İl teşkilatlarının, kuruluşlarını takiben yapacakları ilk olağan il kongresinde ile bağlı ilçelerdeki toplam üye sayısının 600'ü geçmemesi halinde il delege seçimi yapılmaksızın, ilçelerdeki tüm üyeler il kongre delegesi kabul edilerek il kongresi yapılabilir.

56.5: Parti teşkilatının her kademesindeki kurucu yönetim kurulları ve disiplin kurulu üyelerinden üyeliği devam edenler, kademenin yapılacak ilk olağan kongresinin tabii delegesidirler.

MADDE 57:

Bu Tüzük hükümlerini Genel İdare Kurulu yürütür.

MADDE 58:

Parti Kurucuları tarafından onaylanmış olan 57 esas ve 1 geçici maddeden ibaret işbu Tüzük, Parti Kuruluş Bildirgesinin İçişleri Bakanlığına verilmesiyle yürürlüğe girer. Tüzük değişikliği, Kurucular Kurulunun veya Büyük Kongrenin kabul ettiği tarihte yürürlüğe girer.

EK LİSTE - YURTDIŞI TEMSİLCİLİKLERİ

Yabancı ülkeler yurt dışı temsilcilikleri, Genel İdare Kurulu kararı ile;

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Lefkoşa,
Amerika Birleşik Devletleri'nin Washington ve New York
Almanya'nın Berlin ve Köln,
Belçika'nın Brüksel,
Fransa'nın Paris ve Strasburg,
İngiltere'nin Londra,
Avusturya'nın Viyana,
İsviçre'nin Zürih,
Bulgaristan'ın Sofya,
Pakistan'ın İslamabat,
Mısırın Kahire,
İran'ın Tahran,
Endonezya'nın Cakarta,

Nijerya'nın Lagos,
Bangladeş'in Dakka,
Malezya'nın Kuala Lumpur,
Bosna Hersek'in Saraybosna,
Azerbaycan'ın Bakü,
Kazakistan'ın Astana,
Kırgızistan'ın Bişkek,
Türkmenistan'ın Aşkabat,
Japonya'nın Tokyo,
Rusya'nın Moskova,
Çin'in Pekin,
Avustralya'nın Sydney,
Yunanistan'ın Selanik,
Irak'ın Erbil ve Bağdat,
Gürcistan'ın Tiflis,
şehirlerinde, adı geçen ülkelerin mevzuatı dikkate alınarak kurulur.